

ŠTATISTICKÝ
ÚRAD
SLOVENSKEJ
REPUBLIKY

Štúdia uskutočniteľnosti zostavenia satelitného účtu za mimovládne neziskové organizácie

Štatistický úrad Slovenskej republiky
11.12.2017

Obsah

1. Neziskový sektor verzus mimovládny neziskový sektor	2
1.1. Definícia neziskového sektora z pohľadu štatistiky	3
1.2. Definícia mimovládneho neziskového sektora	5
1.3. Prienik neziskového sektora a mimovládneho neziskového sektora	6
2. Satelitný účet	7
2.1. Definícia satelitného účtu	7
2.2. Metodika zostavenia satelitného účtu	9
2.3. Obsahové zameranie satelitného účtu	12
3. Analýza uskutočniteľnosti satelitného účtu	14
3.1. Organizácie satelitného účtu	14
3.2. Analýza zdrojových údajov	17
3.2.1. Administratívne zdroje	17
3.2.2. Štatistické zdroje	19
3.3. Analýza položiek satelitného účtu	22
3.4. Ocenenie tvorby satelitného účtu	40
4. Závery	48
Zoznam tabuliek	52
Zoznam skratiek a symbolov	52
Zoznam použitej literatúry	54

Štúdia uskutočniteľnosti zostavenia satelitného účtu za mimovládne neziskové organizácie

Štúdia uskutočniteľnosti zostavenia satelitného účtu mimovládneho neziskového sektora sa vypracováva s cieľom zanalyzovať dostupné údaje, ktorými disponuje Štatistický úrad Slovenskej republiky (ďalej len „ŠÚ SR), v nadväznosti na požiadavky Úradu splnomocnenca vlády SR pre rozvoj občianskej spoločnosti.

Satelitný účet za mimovládne neziskové organizácie by mal poskytnúť informácie o ekonomických a sociálnych prínosoch neziskového sektora v kontexte súčasného stavu a vývojových trendov občianskej spoločnosti. Jeho cieľom je spoznávať neziskový sektor z rôznych perspektív, a zároveň vytvoriť predpoklady pre dlhodobé a systematické sledovanie kľúčových aspektov fungovania neziskového sektora a občianskej spoločnosti.

ŠÚ SR v rámci svojich štatistických zisťovaní realizovaných v zmysle Programu štátnych štatistických zisťovaní disponuje štatistickými údajmi aj za organizácie, ktoré potencionálne môžu spadať do oblasti mimovládneho neziskového sektora. Ďalšou údajovou základňou sú administratívne zdroje reprezentované účtovnými závierkami predkladanými v zmysle zákona.

Cieľom štúdie je:

- Zadefinovať okruh organizácií, ktoré spĺňajú požiadavku zaradenia do mimovládneho neziskového sektora tak, ako ho zadefinuje Úrad splnomocnenca vlády SR pre rozvoj občianskej spoločnosti.
- Zadefinovať obsahovú náplň satelitného účtu za mimovládny neziskový sektor.
- Zanalyzovať dostupnosť údajov za mimovládne neziskové organizácie (pokrytie štatistickými alebo administratívnymi zdrojmi).
- Vyhodnotiť kvalitatívnu údajovú základňu, ktorou disponuje ŠÚ SR v porovnaní s obsahovými požiadavkami satelitného účtu.
- Zhodnotiť potencionálne prínosy satelitného účtu v porovnaní s náročnosťou realizácie vrátane nákladovej náročnosti.

1. Neziskový sektor verzus mimovládny neziskový sektor

Pojem neziskový sektor nie je totožný a nemožno ho zamieňať s pojmom mimovládny neziskový sektor. Neziskový sektor štandardne tvoria organizácie, ktoré nie sú zriadené za účelom tvorby zisku a poskytujú svoje tovary alebo služby domácnostiam. Bližšej charakteristike neziskového sektora, v zmysle európskej metodiky, sa venuje podkapitola 1.1. Mimovládny neziskový sektor alebo aj tretí sektor, je okrem vyššie uvedeného, charakteristický inštitucionálnym odčlením od vlády a politickej moci. Bližšej charakteristike je venovaná podkapitola 1.2.

Z hľadiska slovenskej legislatívy možno uvažovať s organizáciami, ktoré majú neziskový charakter, zriadenými v zmysle zákona:

- č. 83/1990 Zb. o združovaní občanov;
- č. 213/1997 Z. z. o neziskových organizáciách poskytujúcich všeobecne prospešné služby;
- č. 147/1997 Z. z. o neinvestičných fondoch;
- č. 34/2002 Z. z. o nadáciách;
- č. 116/1985 Zb. o podmienkach činnosti organizácií s medzinárodným prvkom;
- č. 85/2005 Z. z. o politických stranách a hnutiach;
- č. 131/2002 Z. z. o vysokých školách.

Ďalšími organizáciami, ktoré potencionálne splňajú neziskový charakter a môžu byť predmetom zostavenia satelitného účtu, sú napríklad aj: poľovnícke organizácie, záujmové združenia právnických osôb, účelové zariadenia cirkví a náboženských spoločností, spoločenstvá vlastníkov bytov a nebytových priestorov, pozemkové spoločenstvá, cirkvi a náboženské spoločnosti, školy a školské zariadenia – súkromné, verejné, cirkevné, Slovenský červený kríž, Matica Slovenská, nemocnice.

Na základe definícií je potrebné z takto naširoko koncipovaného počtu rôznych organizácií vybrať tie, ktoré majú mimovládny neziskový charakter.

1.1. Definícia neziskového sektora z pohľadu štatistiky

ŠÚ SR vedie centralizovaný register všetkých organizácií pôsobiacich v národnej ekonomike, pričom pre účely štátnej štatistiky, klasifikuje tieto organizácie podľa príslušných európskych metodík. Pri definovaní „opory“ spravodajských jednotiek určených na zber údajov potrebných pre zostavenie satelitného účtu za organizácie mimovládneho neziskového sektora sa primárne vychádza z metodiky európskeho systému národných a regionálnych účtov, ktorá je v rámci subjektov štatistického registra organizácií definovaná príslušným kódom klasifikácie tejto metodiky.

Európsky systém účtov 2010¹

ŠÚ SR vychádza pri zostavovaní národných účtov z nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 549/2013 z 21. mája 2013 o európskom systéme národných a regionálnych účtov v Európskej únii (ďalej len „ESA 2010“). Týmto nariadením sa zavádza Európsky systém účtov 2010 a stanovuje sa metodika pre spoločné štandardy, vymedzenia pojmov, klasifikácie a účtovné pravidlá, ktoré sa použijú na zostavovanie účtov a tabuliek na porovnateľných základoch pre potreby Únie.

Podľa metodiky ESA 2010 sa hospodárstvo rozdeľuje na niekoľko sektorov, za ktoré sa zostavujú **sektorové účty** (paragraf 1.34). Tie sa vytvárajú zaradovaním jednotiek do sektorov, čo umožňuje vykazovať transakcie a bilančné položky účtov podľa sektorov. Takéto vykazovanie podľa sektorov sa využíva pre účely hospodárskej a fiškálnej politiky.

Hlavnými sektormi národného hospodárstva sú domácnosti, verejná správa, korporácie (finančné a nefinančné), **neziskové inštitúcie slúžiace domácnostiam** (ďalej len „NZISD“) a zahraničie.

Určenie sektora v zmysle ESA2010

Zaradovanie do jednotlivých sektorov podľa ESA 2010 sa robí podľa základného rozhodovacieho stromu:

- je jednotka inštitucionálnou jednotkou;
- je jednotka pod kontrolou verejnej správy;
- je jednotka netrhovým výrobcom.

Definícia ESA 2010 (paragraf 1.57) hovorí, že **inštitucionálna jednotka** je ekonomický subjekt, ktorý je oprávnený vlastniť výrobky a aktíva, prijímať záväzky a zapájať sa do ekonomických činností a transakcií s inými jednotkami. Ďalej definícia ESA 2010 (paragraf 2.12) hovorí, že inštitucionálna jednotka je hospodárskym subjektom charakterizovaným samostatnosťou pri rozhodovaní o výkone svojej hlavnej funkcie. Rezidentská jednotka sa považuje za inštitucionálnu jednotku na ekonomickom území, v ktorom má centrum hlavného

¹ ESA 2010. Eurostat, 2013. Dostupné: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/PDF/?uri=CELEX:32013R0549&from=EN>; cit-online [18.8.2017]

ekonomického záujmu, ak má samostatnosť pri rozhodovaní a vedie buď úplný súbor účtov, alebo je schopná zostaviť úplný súbor účtov.

Pokiaľ ide o **kontrolu verejnej správy**, tak rozhodujúcim kritériom rozhodnutia, či ide o verejného výrobcu, je kontrola jednotky verejnou správou.

Definícia ESA 2010 (paragraf 2.39) hovorí: „V prípade neziskových inštitúcií uznaných ako nezávislé právne subjekty sa musí posúdiť týchto päť ukazovateľov kontroly:

- vymenovanie vedúcich zamestnancov;
- ustanovenia zakladajúcich listín;
- zmluvné dohody;
- miera financovania;
- miera expozície rizika štátu.

Tak, ako v prípade korporácii, v niektorých prípadoch môže na kontrolu postačovať jediný ukazovateľ, ale v iných prípadoch poukazuje na kontrolu viacero samostatných ukazovateľov.“ Posledným kritériom je, či je jednotka **netrhovým výrobcom** (paragraf 3.32 – 3.33). Pri rozlišovaní medzi trhovou a netrhovou produkciou a medzi trhovými a netrhovými výrobcami sa musia použiť viaceré kritériá. Príslušné kritériá umožňujúce trhové a netrhové rozlíšenie majú za cieľ posúdiť existenciu trhových podmienok a vhodné trhové správanie výrobcu. Podľa kvantitatívneho kritéria umožňujúceho trhové a netrhové rozlíšenie by v prípade produktov predávaných za ekonomicky významné ceny mali tržby pokrývať väčšinu výrobných nákladov. Zisťuje sa **podiel tržieb na výrobných nákladoch**, ktorý by mal byť, v prípade netrhových výrobcov, nižší ako 50%. Teda, pokiaľ jednotka vykazuje vyšší podiel tržieb indikuje to, že môže poskytovať svoje výrobky alebo služby za ekonomicky významné ceny, a teda stráca sa jej neziskový charakter. Okrem kvantitatívneho kritéria sa prihliada aj na kvalitatívne, a pokiaľ je to možné, zisťuje sa nielen charakter tržieb, ale aj ich pravidelnosť. Netrhoví výrobcovia, teda takí, ktorých primárnym cieľom nie je tvorba zisku, môžu byť zaradení v sektore neziskových inštitúcií slúžiacich domácnostiam, pokiaľ sú v súkromnom vlastníctve alebo v sektore verejnej správy, pokiaľ sú pod verejnou kontrolou. Organizácie s neziskovým charakterom môžu byť zaradené aj vo verejnom sektore.

Naopak organizácie, ktoré sú právnymi formami, v zmysle platného právneho poriadku definované ako neziskové, teda nadácie, neziskové organizácie, atď., môžu byť v zmysle metodiky ESA 2010 aj v iných inštitucionálnych sektoroch vrátane sektora nefinančných korporácií, pokiaľ bolo zistené ich trhové správanie.

Sektor NZISD

Sektor NZISD (paragraf 2.129 – 2.130) podľa ESA 2010 pozostáva z neziskových inštitúcií, ktoré sú samostatnými právnymi subjektmi slúžiacimi domácnostiam, a ktoré sú súkromnými netrhovými výrobcami. Ich hlavnými zdrojmi sú dobrovoľné príspevky v hotovosti alebo v naturáliách od domácností v postavení spotrebiteľov, platby od verejnej správy a dôchodky z majetku.

Ak takéto inštitúcie nie sú veľmi dôležité, nie sú zahrnuté v sektore NZISD, ale v sektore domácností, keďže ich transakcie sú nerozlišiteľné od jednotiek v tomto sektore. Netrhové NZISD kontrolované verejnou správou sú zaradené do sektora verejnej správy.

Sektor NZISD zahŕňa tieto hlavné typy právnych subjektov poskytujúcich netrhové výrobky a služby domácnostiam:

- a) odborové organizácie a organizácie zamestnávateľov, profesijné komory, občianske združenia a združenia spotrebiteľov, politické strany a hnutia, cirkvi a náboženské spoločnosti (vrátane tých, ktoré sú financované, avšak nie kontrolované vládou) a iné spoločenské, kultúrne, rekreačné a športové kluby a

- b) organizácie zamerané na pomoc a zmiernenie následkov, napr. živelných pohrôm, ktoré sú financované dobrovoľnými prevodmi v hotovosti alebo v naturáliách od iných inštitucionálnych jednotiek.

Sektor NZISD zahŕňa aj organizácie zamerané na pomoc a zmiernenie následkov, slúžiace nerezidentským jednotkám, a vylučuje subjekty, v ktorých členstvo oprávňuje na vopred určený súbor výrobkov a služieb.

1.2. Definícia mimovládneho neziskového sektora

Úrad splnomocnenca vlády SR pre rozvoj občianskej spoločnosti definuje mimovládne neziskové organizácie (ďalej len „MNO“)², ako sú napr. nadácie, občianske združenia, neziskové organizácie poskytujúce všeobecne prospešné služby, neinvestičné fondy a iné, ako organizácie, ktoré sú zakladané za účelom napĺňania všeobecne prospešných účelov, t. j. na rozdiel od podnikateľských subjektov nie za účelom dosahovania zisku.

MNO realizujú aktivity s cieľom napĺňania svojich účelov na nekomerčnom princípe – napríklad ide o ochranu životného prostredia, sociálnu pomoc, rozvoj kultúry, watchdogové aktivity, ochranu zdravia, atď.

Third Sector Impact Community³ (ďalej len „TSIC“) je výskumný projekt zaoberajúci sa tretím sektorom, ktorého cieľom je pochopiť obsah a rozsah tretieho sektora v Európe, jeho súčasný a potenciálny vplyv a prekážky, ktoré bránia tretiemu sektoru plne prispieť k celkovému blahobytu. Vzhľadom na obrovskú rôznorodosť typov subjektov, ktoré tento koncept potenciálne zahŕňa a na širokú škálu termínov, ktoré sa používajú na jeho zobrazenie, je definovanie základného rámca zložitú.

Môžeme hovoriť o tom, že tretí sektor pozostáva zo združení a nadácií občianskej spoločnosti, dobrovoľníkov a ďalších občianskych organizácií a aktivít a ponúka jedinečné obnoviteľné a udržateľné zdroje na riešenie sociálnych a ekonomických problémov, demokraciu a občiansku angažovanosť.

Definície tretieho sektora by podľa TSIC mali mať tieto spoločné atribúty:

- Všetky subjekty sú inštitucionálne oddelené od vlády, aj keď môžu mať rôzne stupne úzkych pracovných vzťahov so štátom.
- Všetky subjekty majú významný stupeň samosprávy/autonómie.
- Všetky subjekty prijali určitý zmysluplný stupeň dobrovoľnej angažovanosti.

Mimovládne organizácie alebo neštátne organizácie sa vyznačujú najmä oddelením týchto organizácií od štátu, t. j. ich činnosti nie sú viazané na rozhodnutie štátneho orgánu a nie sú mu bezprostredne podriadené.⁴

Okrem spomínaných troch atribútov odborná literatúra⁵ definuje ďalšie základné znaky organizácií spadajúcich do tretieho sektora (definícia M. Salamon a Helmut K. Anheier (1999)):

- 1. Formálna štruktúra, inštitucionalizovanosť** – organizácie majú právnu subjektivitu, môžu vstupovať do právnych vzťahov a zákonné normy vyžadujú, aby sa vtesnali do zákonom stanovených organizačných noriem. Všetky musia absolvovať stanovený registračný proces a v rámci neho predložiť požadované dokumenty registrácie.

² Úrad splnomocnenca vlády SR pre rozvoj občianskej spoločnosti. Dostupné: https://www.minv.sk/?Preco_to_robime; cit-online [04.09.2017]

³ TSIC. Dostupné: <http://thirdsectorimpact.eu/the-project/working-areas/concept/>; cit-online [04.09.2017]

^{4,5} Brozmanová Gregorová, A. a kol.: TRETÍ SEKTOR A MIMOVLÁDNE ORGANIZÁCIE. Banská Bystrica: Univerzita Mateja Bela, 2009. ISBN 978-80-8083-805-8

2. **Súkromný, neštátny charakter** – sú inštitucionálne oddelené od štátu. Hoci sú vo väčšine súkromné, nezávislé a samosprávne, neznamená to, že nemôžu dostávať príspevky zo štátneho rozpočtu alebo regionálnych, miestnych a obecných zdrojov.
3. **Neziskovosť** – rešpektujú neziskové použitie finančných prostriedkov, čiže cieľom nie je vytvárať zisk s cieľom súkromného obohatenia, ale prípadný zisk sa používa v súlade so štatútom organizácie a vracia sa späť do programov súvisiacich so základným poslaním organizácie.
4. **Nezávislosť, fungovanie na samosprávnom princípe, samosprávnosť** – väčšinou fungujú na samosprávnom princípe, sú nezávislé, nekontroluje ich ani štát, ani inštitúcie stojace mimo nich. Vytvárajú vlastné kontrolné mechanizmy, po zaregistrovaní sa, sa ich činnosť riadi zriaďovacími dokumentmi, systém organizácie a pravidiel fungovania je prijatý na základe vzájomnej dohody rešpektovanej všetkými členmi.
5. **Dobrovoľnícky charakter** – v mnohých prípadoch ide priamo o zapájanie dobrovoľníkov do činnosti organizácie, alebo ide o pôsobenie správnych orgánov, ktorých členovia vykonávajú prácu bez nároku na finančnú odmenu. Prijímajú dary a dobrovoľné príspevky v podobe neplatenej práce. Často organizujú zbierky na humanitné a charitatívne ciele.

Týchto päť znakov predstavuje širšie vymedzenie tretieho sektora, kedy sa do tretieho sektora zaraďujú aj samosprávne stavovské organizácie, verejnoprávne inštitúcie, štátne fondy a napokon aj cirkvi, náboženské združenia, politické strany a politické hnutia. Pre užšie vymedzenie tretieho sektora sa k uvedeným znakom mimovládnych organizácií spravidla pridávajú ešte dve kritériá, ktoré ich odlišujú od cirkevných inštitúcií, politických strán a odborov⁶:

- nie sú náboženské,
- nie sú politické.

1.3. Prienik neziskového sektora a mimovládneho neziskového sektora

Z vyššie uvedených definícií neziskového sektora v zmysle metodiky ESA 2010 a mimovládneho neziskového sektora možno nájsť prienik organizácií, ktoré spĺňajú súčasne oba pohľady, a definovať tak základné rozhodovacie kritériá:

1. **Inštitucionalizovanosť** – ESA 2010 definuje organizácie ako inštitucionálne jednotky, teda jednotky, ktoré sú právnickými osobami, čo je totožné so základným znakom organizácií vo vnímaní mimovládneho neziskového sektora.
2. **Súkromný, neštátny charakter** – metodika ESA 2010 pri rozhodovaní o zaradení do sektora národných účtov zisťuje, či je jednotka pod kontrolou verejnej správy. Definícia mimovládneho neziskového sektora požaduje, aby boli organizácie inštitucionálne oddelené od štátu, avšak nevyklučuje možnosť vzájomných vzťahov so štátom. V tomto zmysle je možné použiť kritérium druhu vlastníctva, kedy ESA 2010 prisudzuje verejné vlastníctvo len tým jednotkám, ktoré preukázateľne nie sú oddelené od štátu. Napríklad inštitucionálne jednotky, ktoré sú istou formou podporované štátom, alebo sú štátom určené rámce ich fungovania, avšak rozhodujú sa autonómne od štátnej moci, sú klasifikované ako súkromné. Preto určený druh vlastníctva v zmysle metodiky ESA 2010 možno použiť ako určujúce kritérium pre výber organizácií a pri mimovládnom neziskovom sektore možno uvažovať s organizáciami, ktoré sú klasifikované ako súkromné.

⁶ Brozmanová Gregorová, A. a kol.: TRETÍ SEKTOR A MIMOVLÁDNE ORGANIZÁCIE. Banská Bystrica: Univerzita Mateja Bela, 2009. ISBN 978-80-8083-805-8

3. **Neziskovosť** – metodika ESA 2010 má prísnejší pohľad na trhovosť inštitucionálnej jednotky, kedy o trhovosti rozhoduje tzv. kritérium 50 %, teda podiel tržieb na výrobných nákladoch. Súčasne sa neprihliada na to či je cieľom tvorby zisku súkromné obohatenie, alebo sa vracia späť do programov súvisiacich so základným poslaním organizácie a ani na to, či dosiahnutie vyššieho podielu tržieb vôbec kreuje zisk. Organizácie prekračujúce kritérium 50 % (pričom sa skúma čo najvyšší podiel a dlhšie časové obdobie) sú preradované do trhových sektorov (najčastejšie do sektora nefinančných korporácií), avšak pre určenie mimovládneho neziskového sektora by sa malo uvažovať aj s organizáciami zaradenými do trhových sektorov, takže v tomto prípade by mala byť právna forma organizácie rozhodujúcim kritériom.

2. Satelitný účet

Satelitné účty sú definované v európskych aj vo svetových metodikách. Jednotlivé prístupy k satelitným účtom na seba nadväzujú a vychádzajú z ústredného rámca, v tomto prípade národných účtov a ich postupnosti, vrátane rôznych klasifikácií, transakcií a pod. Satelitný účet predstavuje dodatočný zdroj informácií k ústrednému rámcu, čím poskytuje podrobnejšie, prípadne ucelenejšie informácie k vybranej problematike.

2.1. Definícia satelitného účtu

Satelitný účet v zmysle metodiky ESA 2010

Metodika ESA 2010 umožňuje, z dôvodu určitých potrieb špecifických údajov, vytvoriť samostatné satelitné účty.

Satelitné účty uspokojujú dodatočné požiadavky na údaje (paragraf 1.41) tým, že:

- poskytnú viac podrobností tam, kde je to nevyhnutné, a naopak vynechajú nadbytočné detaily;
- rozšíria rozsah pôsobnosti účtovného rámca dodaním nepeňažných informácií;
- zmenia niektoré základné pojmy napríklad tým, že ich rozšíria.

V satelitných účtoch sú zachované všetky základné pojmy a klasifikácie ústredného rámca ESA 2010 (paragraf 1.43). Satelitné účty môžu plniť potreby špecifických údajov vďaka tomu, že poskytujú viac podrobností, nanovo usporadúvajú pojmy z ústredného rámca, alebo poskytujú doplňujúce informácie (paragraf 22.04). V satelitných účtoch je možné využiť aj iné pojmy a klasifikácie, ale mali by byť jasne definované a prepojené s ústredným rámcem.

Na medzinárodnej úrovni sa s cieľom dosiahnuť konzistentný, medzinárodne porovnateľný rámec, administratívne pojmy nevyužívajú. Avšak na národnej úrovni môže byť získavanie údajov na základe administratívnych pojmov veľmi užitočné (paragraf 1.48).

Aj pri zaradení administratívnych pojmov a prispôbení satelitného účtu národným potrebám, by mal tento napĺňať ciele a výhody, ktoré zostavenie satelitného účtu prináša. Medzi hlavné výhody (paragraf 22.10) patrí:

- Skutočnosť, že sú založené na súbore jasných definícií.
- Uplatnenie systematického účtovného prístupu.
- Prepojenie so základnými národnými účtovnými pojmami.
- Prepojenie so štatistikami národných účtov, ktoré sú ľahko dostupné, časovo porovnateľné, zostavené podľa bežných medzinárodných noriem a dávajú ukazovatele satelitných účtov do súvislosti s národnou ekonomikou a jej hlavnými súčasťami.

Z hľadiska vlastností satelitných účtov, rozlišuje ESA 2010 **funkčné satelitné účty** (paragraf 22.21), ktoré sa zameriavajú na opis a analýzu ekonomiky vzhľadom na funkciu, ako napríklad životné prostredie, zdravotníctvo a výskum a vývoj. Pre každú funkciu poskytujú systematický

účetný rámec. Neposkytujú prehľad národnej ekonomiky, ale zameriavajú sa na to, čo je pre danú funkciu dôležité. Na tento účel znázorňujú podrobnosti, ktoré nie sú viditeľné v agregovanom ústrednom rámci, nanovo usporadúvajú informácie, dopĺňajú informácie o nepeňažných tokoch a stavoch, ignorujú to, čo je irelevantné pre vybranú funkciu, a definujú funkčné agregáty ako kľúčové pojmy. Druhým typom sú **špeciálne sektorové účty** (paragraf 22.33), ktoré poskytujú prehľad zameraný na jedno odvetvie alebo produkt, preskupenie rôznych odvetví alebo produktov, jeden subsektor alebo preskupenie rôznych subsektorov. Rozlišujú sa tri typy špeciálnych sektorových účtov:

- a) účty prepojené s odvetviami alebo produktmi;
- b) účty prepojené s inštitucionálnymi sektormi;
- c) účty spájajúce oba prístupy.

Špeciálne sektorové účty prepojené s odvetviami alebo produktmi sú napríklad poľnohospodárske účty, účty lesného hospodárstva a rybolovu, účty cestovného ruchu, účty informačných a komunikačných technológií, energetické účty, účty dopravy, účty obytných budov a účty produktívneho sektora.

Špeciálne sektorové účty prepojené s inštitucionálnymi sektormi sú napríklad štatistiky verejných financií, menové a finančné štatistiky, platobná bilancia, účty verejného sektora, účty neziskových inštitúcií, účty domácností a účty podnikateľskej činnosti. Štatistiky daňových príjmov sa môžu považovať za doplnkové tabuľky k štatistikám verejných financií.

Metodika ESA 2010 dáva **pomerne veľkú voľnosť v zostavovaní satelitných účtov**, pokiaľ sú splnené charakteristiky satelitného účtu. Okrem vyššie definovaných typov satelitných účtov, podľa ESA 2010, existujú aj iné satelitné účty s medzinárodnými usmerneniami alebo zaradením do programu na prenos údajov v rámci EÚ. Takýmto účtom je aj satelitný účet neziskových inštitúcií. Podľa ESA 2010 sú jeho hlavnými vlastnosťami prepojenie s inštitucionálnymi sektormi, poskytnutie ďalších podrobností a možnosť lepšieho využitia modelovania, alebo zahrnutia experimentálnych výsledkov.

Satelitný účet v zmysle metodiky SNA 2008

Podrobnejší opis satelitného účtu neziskových inštitúcií, na ktorý sa v obmedzenej miere vzťahuje ESA 2010, podáva Systém národných účtov 2008⁷ (ďalej len „SNA 2008“) vytvorený v spolupráci Európskej Komisie, Medzinárodného menového fondu, Organizácie pre hospodársku spoluprácu a rozvoj, Organizácie spojených národov a Svetovej banky.

SNA 2008 všeobecne definuje satelitný účet ako ďalšiu a flexibilnejšiu formu k postupnosti účtov, ktorá je spojená, ale zároveň odlišná od ústredného rámca. Takisto uznáva veľký počet satelitných účtov, ktoré sú konzistentné s ústredným rámcom, ale nemusia byť navzájom konzistentné (paragraf 29.4).

SNA 2008 hovorí o dvoch typoch satelitných účtov. Prvý typ (paragraf 29.5) umožňuje určité preskupenie centrálnych klasifikácií a zavedenie komplementárnych prvkov. Takéto satelitné účty väčšinou pokrývajú špecifiká účtov, ako sú napríklad oblasť výdavkov na vzdelávanie, cestovný ruch a ochrana životného prostredia, a možno ich považovať za rozšírenie kľúčových sektorových účtov. Aj keď sa odlišujú od ústredného rámca, nemenia zásadne koncept SNA 2008. Takéto **vnútorné satelity** preberajú celý súbor účtovných pravidiel a konceptov SNA 2008, ale zameriavajú sa na určitý predmet záujmu tým, že sa odklonia od štandardných klasifikácií a hierarchií (paragraf 29.85).

Druhý typ satelitného účtu (paragraf 29.6) je založený predovšetkým na alternatívnych konceptoch k SNA 2008. Môže ísť napríklad o rozdielnu produkčnú hranicu, rozšírený koncept spotreby alebo tvorby kapitálu, rozšírenie rozsahu aktív a pod. Tento typ môže zahŕňať aj zmeny v klasifikáciách, ale hlavný dôraz sa kladie na alternatívne koncepty. Takéto použitie

⁷ System of National Accounts 2008. EC, IMF, OECD, UN, WB, 2009. ISBN 978-92-1-161522-7

môže viesť k vzniku čiastočných doplnkových agregátov, ktorých účelom je doplniť ústredný rámec. Tzv. **vonkajší satelit** (paragraf 29.85) môže doplniť neekonomické údaje, alebo zmeniť niektoré účtovné postupy alebo oboje. Je to mimoriadne vhodný spôsob, ako preskúmať nové oblasti v kontexte výskumu. Príkladom môže byť úloha dobrovoľníckej práce v hospodárstve.

2.2. Metodika zostavenia satelitného účtu

Cieľom štúdie uskutočniteľnosti v tomto štádiu nie je podať úplnú metodiku zostavenia satelitného účtu za mimovládny neziskový sektor, ale poukázať na základné rámce v zmysle nižšie menovaných metodík a príručiek a na požiadavky satelitného účtu v medzinárodnom kontexte v porovnaní s národnými požiadavkami špecifikovanými Úradom splnomocnenca vlády SR pre rozvoj občianskej spoločnosti.

Pre určenie východiskovej metodiky zostavenia satelitných účtov je potrebné zhrnúť časovú postupnosť a obsahovú prepojenosť jednotlivých metodík.

Prvou metodikou vydanou v roku 2003 bola Príručka o neziskových inštitúciách v systéme národných účtov⁸. Táto podrobná analýza sektorových účtov neziskových inštitúcií vznikla s cieľom naplniť metodiku Systému národných účtov 1993 (ďalej len „SNA 1993“). Príručka bola zostavená v nadväznosti na vtedajšie alebo predchádzajúce práce vykonané v súvislosti s projektom Johns Hopkins Comparative Non-Profit Sector (Johns Hopkins University Center for Civil Society Studies).

Následne bola vydaná v roku 2009 metodika SNA 2008, ktorá rámcovo, avšak podrobnejšie než ESA 2010, popisuje zostavenie satelitných účtov, vrátane základných charakteristík satelitného účtu neziskových inštitúcií. Keďže pôvodná príručka o neziskových inštitúciách v systéme národných účtov vychádzala ešte zo SNA 1993, Organizácia spojených národov pripravila v roku 2017 návrh novej príručky – Satelitný účet neziskových a obdobných inštitúcií a dobrovoľníckej práce – vychádzajúcej najmä zo SNA 2008, ktorá by mala byť sfinalizovaná v decembri 2017.

Všeobecný metodický rámec štatistiky

Základnými krokmi nevyhnutnými pri vytváraní a zostavovaní satelitných účtov v zmysle metodiky ESA 2010 (paragraf 22.46) sú:

- a) vymedzenie účelov, použitia a požiadaviek;
- b) výber toho, čo je relevantné z národných účtov;
- c) výber relevantných doplňujúcich informácií, napríklad z rôznych špecifických štatistík, alebo zo zdrojov administratívnych údajov;
- d) spojenie oboch súborov pojmov a číselných údajov do jedného súboru tabuliek.

SNA 2008, z ktorej ESA 2010 vychádza, špecifikuje organizácie, obsah a postupnosť zostavenia satelitného účtu neziskových organizácií. Za základné kroky možno považovať:

1. Jednotky zahrnuté do satelitného účtu neziskových organizácií

SNA 2008 definuje dva možné koncepty definovania jednotiek, ktoré majú byť predmetom satelitného účtu. Prvým je koncept „sociálnej ekonomiky“ (paragraf 23.15), ktorá predstavuje mimovládne inštitúcie so spoločenským alebo kolektívnym účelom. Sú to hlavne občianske spoločenstvá, družstvá a združenia.

Druhý koncept „verejného záujmu“ (paragraf 23.16) pokrýva užší rozsah inštitúcií, ktoré slúžia širokému verejnému cieľu a vylučuje inštitúcie, ktoré slúžia iba svojim vlastným členom. Medzi týmito dvoma konceptami existuje tretí (paragraf 23.17), definovaný projektom Johns

⁸ Handbook on Non-Profit Institutions in the System of National Accounts. UN, 2003. ISBN 92-1-161461-9. https://unstats.un.org/unsd/publication/seriesf/seriesf_91e.pdf; cit-online [04.09.2017]

Hopkins Comparative Non-Profit Sector, podľa ktorého neziskové jednotky musia spĺňať nasledujúce požiadavky:

- a) organizácie by mali existovať ako identifikovateľné inštitúcie;
- b) mali by byť inštitucionálne oddelené od vlády;
- c) nerozdeľujú zisky;
- d) sú samosprávne, to znamená, že nepodliehajú kontrole iných jednotiek;
- e) členstvo v jednotke nie je ani povinné ani automatické, ale zahŕňa určitý stupeň dobrovoľnej účasti.

Tieto základné požiadavky sú totožné s definíciami mimovládneho neziskového sektora. SNA 2008 ďalej striktno vylučuje zo satelitného účtu tie neziskové jednotky, ktoré spadajú do sektora verejnej správy, pretože sú kontrolované vládou (paragraf 23.18).

Medzi organizácie zahrnuté do satelitného účtu patria (paragraf 23.19):

- a) neziskoví poskytovatelia služieb – nemocnice, vzdelávacie inštitúcie, školy, poskytovatelia sociálnych služieb, denné centrá a environmentálne skupiny;
- b) mimovládne organizácie – propagujúce ekonomický rozvoj, alebo znižovanie chudoby;
- c) umelecké a kultúrne organizácie – múzeá, hudobné súbory, orchestre, historické alebo literárne spoločnosti;
- d) športové kluby;
- e) advokačné skupiny – propagujú občianske a iné práva, alebo obhajujú sociálne a politické záujmy všeobecne prípadne určitej skupiny;
- f) nadácie – z majetku poskytujú granty iným organizáciám, alebo realizujú vlastné projekty a programy;
- g) komunitné a miestne združenia – poskytujú služby alebo obhajujú záujmy komunity, obce a pod.;
- h) politické strany;
- i) sociálne kluby – turistov, vidiecke kluby, poskytujú rekreačné služby pre členov a komunitu;
- j) odborové, zamestnávateľské a profesijné združenia;
- k) náboženské spoločnosti – ako sú farnosti, ktoré podporujú náboženské presvedčenie a spravujú bohoslužby a rituály. SNA 2008 však vylučuje oficiálne štátne cirkvi, pokiaľ sú začlenené do štátnej správy, a to najmä ak sú podporované povinnými daňami, čiže nespĺňajú kritérium inštitucionálneho oddelenia od vlády. Naopak organizácie pridružené k náboženským spoločnostiam, ktoré poskytujú služby, napríklad v oblasti zdravotníctva, sociálnych služieb a pod., môžu byť naďalej súčasťou neziskového sektora, ak spĺňajú všetky vyššie uvedené požiadavky.

Aj v prípade relatívne jasne stanovených definícií existujú hraničné prípady organizácií, o ktorých je potrebné rozhodnúť, či sú súčasťou satelitného účtu alebo nie. Tieto organizácie sú na rozhraní neziskového sektora, sektora nefinančných korporácií a verejného sektora. Pri týchto je potrebné aplikovať pravidlá na celú skupinu organizácií a nevyraďovať ich jednotlivo (môže ísť napríklad o sociálne podniky, kvázi-mimovládne organizácie, univerzity, nemocnice a pod.).

Nová príručka OSN – Satelitný účet neziskových a obdobných inštitúcií a dobrovoľníckej práce – podrobne definuje „tretí sektor alebo sektor sociálnej ekonomiky“ (kapitola 2, 3), kde širšie rozpracováva charakteristiky a požiadavky na organizácie, ktoré sú predmetom tohto sektora a zostavenia satelitného účtu. Základné tri kritéria sa prelínajú s už vyššie opakovanými, a teda, že takéto organizácie sú súkromné – nie sú kontrolované vládou, poskytujú sociálne alebo verejné tovary a služby – nie sú zamerané na tvorbu zisku a vykonávajú svoju činnosť dobrovoľne. Na jednoduchšiu identifikáciu organizácií aj táto príručka charakterizuje päť črt,

ktoré musí organizácia spĺňať. Tie sú opätovne totožné s požiadavkami, ktoré špecifikuje SNA 2008, a rovnako totožné s atribútmi, ktoré definujú mimovládny neziskový sektor.

2. Účty neziskových organizácií v satelitnom účte

Podľa metodiky SNA 2008, paragraf 23.31, prvá časť satelitného účtu zodpovedá presne tým účtom, ktoré sú v postupnosti účtov podľa SNA 2008. V skutočnosti to možno považovať za jednoduchú agregáciu subsektorov, v ktorých sa vybrané neziskové organizácie nachádzajú, teda časť v sektore nefinančných korporácií a časť v sektore neziskových organizácií slúžiacich domácnostiam. Neziskové organizácie zaradené v sektore verejnej správy sú vyňaté zo satelitného účtu.

Z pohľadu metodiky ESA 2010 by to znamenalo zostavenie celej postupnosti účtov (nefinančných) za konkrétne organizácie, ktoré by boli agregované v subsektoroch. Položky satelitného účtu by boli totožné s transakciami definovanými metodikou ESA 2010.

V ďalšej časti účtov je možné podľa SNA 2008 (paragraf 23.32 – 23.33) zväžiť tie neziskové organizácie, ktoré poskytujú služby za ekonomicky významné ceny, ale predaj produkcie prináša príjmy, ktoré sú významné, ale nižšie ako ich celkové náklady.

Rozšírenie druhej časti účtov (paragraf 23.34) ďalej spočíva v zahrnutí odhadu hodnoty dobrovoľníckej práce vykonanej v neziskových organizáciách. Dobrovoľnícka práca predstavuje významný príspevok vo väčšine neziskových organizácií a jej hodnota sa odhaduje na základe sadzieb odmeňovania zamestnancov na obdobnej pracovnej pozícii a nie na základe možných nákladov na dobrovoľníkov.

Okrem postupnosti účtov a vyššie uvedených údajov, môže satelitný účet zahŕňať ďalšie tabuľky (paragraf 23.37), ktoré zobrazia napríklad podrobnosti o získaných príjmoch v členení podľa sektoru pôvodu a druhu transakcie. Predovšetkým sa odporúča zobrazit' príjmy z verejného sektora rozdelené na tržby a granty a ďalšie príjmy prichádzajúce zo zvyšku domáceho hospodárstva rozdeliť na súkromné tržby a bežné transfery (dary). Tam, kde je to možné, by mali byť tržby a transfery členené na tie, ktoré pochádzajú z domácej ekonomiky a zo zahraničia.

Ďalšie tabuľky môžu zobrazovať informácie o počte zamestnancov, dobrovoľníkov, subjektov a členov organizácie. Navyše môžu byť uvedené niektoré údaje z finančného účtu a o aktívach, ktoré neziskové organizácie vlastní.

Nová príručka OSN – Satelitný účet neziskových a obdobných inštitúcií a dobrovoľníckej práce (kapitola 4) – poskytuje podrobný popis zostavenia a vzor satelitného účtu v zmysle vyššie popísanej metodiky SNA 2008.

Klasifikácie používané pri zostavovaní satelitného účtu⁹

SK NACE Rev. 2 – Štatistická klasifikácia ekonomických činností SK NACE Rev. 2 (2008)

Klasifikácia je určená na kategorizáciu údajov **podľa hlavnej činnosti ekonomického subjektu** ako štatistickej jednotky, napr. miestnej jednotky, závodu, podniku. Poskytuje základňu na prípravu rôznych štatistík – výstupy, vstupy do produkčného procesu, tvorba kapitálu a finančné transakcie ekonomických subjektov.

Štatistická klasifikácia ekonomických činností SK NACE Rev. 2 je vydaná Vyhláškou Štatistického úradu Slovenskej republiky z 18. júna 2007 č. 306/2007 Z. z. Táto národná štatistická klasifikácia je vypracovaná na báze spoločnej štatistickej klasifikácie ekonomických činností v Európskom spoločenstve NACE Revision 2, ktorú pre krajiny Európskeho Spoločenstva stanovuje Nariadenie Európskeho Parlamentu a Rady (ES) č. 1893/2006 z 20. decembra 2006. Toto Nariadenie je záväzné v celom rozsahu vo všetkých členských štátoch a uplatňuje sa od 1. januára 2008.

⁹ Klasifikácie; www.statistics.sk; cit-online [04.10.2017]

COPNI – Klasifikácia výdavkov neziskových inštitúcií slúžiacich domácnostiam, verzia 2004

Klasifikácia umožňuje zatriedenie individuálnych výdavkov neziskových inštitúcií slúžiacich domácnostiam podľa účelu, na ktorý slúžia. Neziskové inštitúcie slúžiace domácnostiam majú väčšinou jeden účel a môžu byť teda jednoznačne priradené k jednej z položiek uvedených v klasifikácii. Dokonca, aj keď široko definovaná nezisková inštitúcia slúžiaca domácnostiam vykonáva viacero funkcií – ako napr. náboženské organizácie riadiace nemocnice alebo školy, a organizujúce náboženské ceremónie – zvyčajne bude možné rozoznať samostatné inštitucionálne jednotky pre každú funkciu. Ak nebude možné určiť samostatnú inštitucionálnu jednotku pre každú funkciu, jednotka sa ako celok priradí k tomu účelu, ktorý prevláda v zmysle práce, alebo celkových výdavkov. Využíva sa hlavne na klasifikáciu transakcií, ktorých výsledkom sú „uskutočnené platby“ – peniaze zaplatené, alebo ktoré treba zaplatiť na získanie bežných, alebo kapitálových tovarov, alebo prác a iných služieb, na získanie finančných aktív alebo zánik finančných pasív.

CPA 2015 – Štatistická klasifikácia produktov podľa činností (CPA) 2015

Predmetom klasifikácie je kategorizácia produktov (výrobkov alebo služieb) podľa činností.

SK ISCO 2016 – Štatistická klasifikácia zamestnaní, verzia 2016

Predmetom štatistickej klasifikácie zamestnaní je kódové určenie a názvoslovné pomenovanie zamestnania, ktoré vykonáva jedna osoba podľa druhu vykonávanej pracovnej činnosti.

ICNPO – Medzinárodná klasifikácia neziskových organizácií¹⁰

Predmetom medzinárodnej klasifikácie neziskových organizácií je klasifikovanie neziskových organizácií podľa činností, ktoré vykonávajú alebo podľa účelu, na ktorý sa zriadili. Rozširuje medzinárodnú klasifikáciu ekonomických činností, v ktorej neboli dostatočne vypracované viaceré sociálne služby.

2.3. Obsahové zameranie satelitného účtu

Satelitný účet, v zmysle metodiky ESA 2010 aj SNA 2008, by mal byť medzinárodné porovnateľný a nadväzovať na metodiku národných účtov (využiť transakcie a klasifikácie tak, ako sú definované v ESA2010), ktorá je základným rámcom pre krajiny EÚ. Obdobnú prepojenosť požaduje aj metodika SNA 2008. Obe metodiky však poskytujú aj istú mieru voľnosti v zostavení satelitných účtov. Medzinárodné metodiky v prípade satelitného účtu hovoria najmä o postupnosti národných účtov za vybrané, špecifické organizácie, ktorá je doplnená o údaje za dobrovoľnícku prácu, prípadne o ďalšie charakteristiky. Pre národné účely môže byť v zásade satelitný účet ľubovoľne zostavený.

Úrad splnomocnenca vlády SR pre rozvoj občianskej spoločnosti špecifikoval požiadavky na obsahovú náplň satelitného účtu. V kapitole 3 je podrobne zanalyzované pokrytie jednotlivých sledovaných položiek údajovou základňou, ktorou ŠÚ SR v súčasnosti disponuje.

Obsahové zameranie satelitného účtu

Veľkosť a zloženie neziskového sektora

1. Základná štatistika počtov podľa právnych foriem:

- právna forma subjektov MNO,

2. Vnútorne členenie neziskového sektora podľa zamerania činnosti:

- obsahové zameranie, typ činnosti, verejnoprospešné,...

¹⁰ System of National Accounts 2008. EC, IMF, OECD, UN, WB, 2009. ISBN 978-92-1-161522-7

- zameranie na cieľové skupiny obyvateľstva, na ktoré orientuje organizácia svoju činnosť (nezamestnaní, ženy, mladí ľudia, deti, seniori,...),
- sídlo organizácie,
- geografická pôsobnosť (komunitná, miestna, regionálna, štátna, medzinárodná,...),
- dĺžka pôsobenia, existencie,
- typy aktivít – výskum, poskytovanie služieb, watchdogy, advokačné, nastavovanie procesov a politík, legislatívne aktivity, vykonávanie kontroly a monitoringu, právna pomoc, organizovanie podujatí a pod.,
- zameranie organizácie navonok alebo dovnútra,

3. Personálne kapacity neziskového sektora:

- počet zamestnancov a iných foriem pracovných vzťahov, počet dobrovoľníkov, počet členov MNO,

3.1. Zamestnanosť:

Počet zamestnancov:

- počet zamestnancov v MNO a ich štruktúra (vek, rod, typ pracovného pomeru a dĺžka pracovného pomeru, marginalizované alebo znevýhodnené osoby a pod.),
- náplň práce zamestnancov (projektový manažér, finančný manažér, administratívny pracovníci, soc. pracovníci... kumulácia funkcií),
- príjmy zamestnancov,

3.2. Členovia MNO:

Počet členov a ich štruktúra (vek, rod,...),

3.3. Dobrovoľníctvo v neziskovom sektore:

Počet dobrovoľníkov a ich štruktúra (vek, rod,...):

- oblasť pôsobenia dobrovoľníkov, zameranie,
- počet odpracovaných hodín,
- vyčíslenie hodnoty ich práce,
- firemné dobrovoľníctvo,

4. Ekonomická hodnota neziskového sektora:

- celková výška príjmov a výdavkov neziskového sektora

1. PRÍJMY a ich štruktúra

DOMÁCE:

1. Verejné zdroje (štátne dotácie, regionálne, miestne, EU spolufinancovanie, 2 %,)

2. Súkromné zdroje

i. na činnosť (dary od jednotlivcov, firiem, závetý, granty od súkromných organizácií, verejné zbierky, členské,...),

ii. z činnosti (poskytovanie služieb, vlastná hosp. činnosť,

3. Vlastné zdroje (príjem z nájmu, príjem z úrokov, predaj majetku)

ZAHRANIČNÉ:

1. Verejné zdroje (EU fondy, Nóri, Švajčari, ambasády, ...)

2. Súkromné zdroje

- Zistenie účelu poskytnutých finančných zdrojov: (domáce a zahraničné)

2. VÝDAVKY a ich štruktúra

1. mzdy

2. získaný majetok za 1 posledný meraný rok (hnutel'ný, nehnuteľný, spotrebný – drobný, ...)

3. poskytnuté dary, dotácie, granty iným subjektom

4. nájmy

5. cestovné

6. poisťné

3. Rozdiel medzi výnosmi a nákladmi
- zisk – výška dane
 - strata
- Celkový majetok MNO a jeho štruktúra (hmotný, nehmotný, obežný,)

3. Analýza uskutočniteľnosti satelitného účtu

Vychádzajúc z predchádzajúcich definícií a prieniku medzi sektorom NZISD v zmysle metodiky ESA 2010 a mimovládny neziskový sektor (podkapitola 1.3) je potrebné špecifikovať rozsah, teda tie organizácie, ktoré potencionálne spadajú do mimovládneho neziskového sektora, a ktoré by mali byť predmetom satelitného účtu.

Obsah satelitného účtu by mal v zmysle metodiky ESA 2010 a medzinárodnej porovnateľnosti vychádzať z národných účtov a ich transakcií. Z hľadiska národnej úrovne a využiteľnosti môže obsahovať administratívne národné pojmy, ktoré pomôžu lepšiemu pochopeniu sektora a jeho skúmaniu.

Požiadavky na obsahovú náplň satelitného účtu tak, ako sú definované Úradom splnomocnenca vlády SR pre rozvoj občianskej spoločnosti, presahujú rámec štátnej štatistiky, ktorá je zostavovaná v zmysle požiadaviek vyplývajúcich z európskej legislatívy a medzinárodných metodík za účelom medzinárodnej porovnateľnosti.

3.1. Organizácie satelitného účtu

Pri rozhodovaní o druhu organizácií, ktoré budú spĺňať definície mimovládneho neziskového sektora, budú určujúcimi nasledujúce kritéria:

- **Právna forma organizácie** – keďže metodika ESA 2010 posudzuje neziskovosť organizácií prísnejšie bez hlbších súvislostí, budú v rámci mimovládneho neziskového sektora budú zahrnuté aj organizácie zaradené do sektora netrhových korporácií v zmysle metodiky ESA 2010. Od ostatných trhových výrobcov je tieto organizácie možné špecifikovať na základe právnej formy.
- **Inštitucionálna jednotka** – každá organizácia je zriaďovaná na základe slovenskej legislatívy a je jej pridelené identifikačné číslo organizácie. Uvažovať sa bude len s organizáciami, ktoré sú právne platné, okrem tých, ktoré sú v likvidácii.

Pri uvažovaní o mimovládnom neziskovom sektore v širšom kontexte je potrebné analyzovať všetky sektory národného hospodárstva a vytvoriť novú skupinu organizácií, ktoré budú spĺňať neziskový charakter z hľadiska právnej formy a požiadaviek Úradu splnomocnenca vlády SR pre rozvoj občianskej spoločnosti.

Výber organizácií pre satelitný účet

Sektor NZISD zahŕňa všetky organizácie, ktoré primárne slúžia domácnostiam, teda poskytujú im určité tovary alebo služby a nie sú zriadené za účelom tvorby zisku. Na základe tejto definície možno do satelitného účtu zahrnúť celý sektor NZISD. Avšak aj tento sektor môže potencionálne zahŕňať inštitúcie, ktoré nebudú predmetom satelitného účtu.

SÚ SR vedie register organizácií, ktorý eviduje rádovo 60 000 organizácií, zaradených do sektora NZISD v zmysle metodiky ESA 2010. Keďže sektor mimovládnych neziskových inštitúcií nie je totožný so sektorom NZISD, je potrebné hľadať tieto inštitúcie aj v ostatných sektoroch národného hospodárstva a vyčleniť zo sektora NZISD tie, ktoré nespĺňajú požiadavky Úradu splnomocnenca vlády SR pre rozvoj občianskej spoločnosti.

Prvým výberovým kritériom pre rozhodovanie sa o organizáciách, ktoré budú predmetom satelitného účtu, je právna forma organizácie. Štatistický register organizácií vedie pri každej organizácii aj položku právna forma, na základe ktorej je možné cieľový súbor vybrať. Predmetom satelitného účtu budú organizácie s právnymi formami, ktoré špecifikoval Úrad splnomocnenca vlády SR pre rozvoj občianskej spoločnosti:

117 – nadácie;

118 – neinvestičné fondy;

120 – neziskové organizácie podľa zákona č. 213/1997;

701 – občianske združenia;

921 – medzinárodné organizácie a združenia.

Ďalej do úvahy pripadá právna forma:

731 – organizačné jednotky združení.

Celý súbor zahŕňa **48 772** organizácií (k 31.08.2017) a prechádza takmer všetkými sektormi národného hospodárstva.

Tabuľka 1: Početnosť súboru a štruktúra podľa sektora pre národné účty a právnej formy (k 31.8.2017)

Právna forma	Sektor						Spolu
	11001	11002	13110	13130	15000	22000	
117		2			1 437		1 439
118					592		592
120	6	51	19	106	2 945		3 127
701	1	226		2	43 279		43 508
921		2			101	3	106
Spolu	7	281	19	108	48 354	3	48 772

Zdroj: Register organizácií ŠÚ SR

Subsektory

11001 – Verejné nefinančné korporácie

11002 – Národné súkromné nefinančné korporácie

13110 – Ústredná štátna správa (okrem fondov sociálneho zabezpečenia)

13130 – Miestna samospráva (okrem fondov sociálneho zabezpečenia)

15000 – Neziskové inštitúcie slúžiace domácnostiam

22000 – Nečlenské krajiny a medzinárodné organizácie, ktoré nesídli v EÚ

Väčšina jednotiek (48 354) je zaradená v sektore Neziskové inštitúcie slúžiace domácnostiam. Zo súboru jednotiek boli následne vyradené jednotky, ktoré sú **v likvidácii**, ide o **2 643** jednotiek.

Tabuľka 2: Súbor po vyradení jednotiek v likvidácii (k 31.8.2017)

Právna forma	Sektor						Spolu
	11001	11002	13110	13130	15000	22000	
117		2			1 042		1 044
118					523		523
120	6	47	15	69	1 532		1 669
701	1	220		2	42 566		42 789
921		2			99	3	104
Spolu	7	271	15	71	45 762	3	46 129

Zdroj: Register organizácií ŠÚ SR

Vo výslednom súbore je zaradených 5 právnych foriem, ktoré prechádzajú takmer všetkými sektormi národného hospodárstva: sektorom verejných nefinančných korporácií, národných súkromných nefinančných korporácií, ústrednej štátnej správy (okrem fondov sociálneho zabezpečenia), miestnej samosprávy (okrem fondov sociálneho zabezpečenia), neziskových inštitúcií slúžiacich domácnostiam a nečlenských krajín a medzinárodných organizácií, ktoré nesídli v EÚ.

Špecifickými jednotkami sú jednotky registrované s právnou formou **731 – organizačné jednotky združení**.

Tieto jednotky nie sú z pohľadu štátnej štatistiky a metodiky ESA 2010 inštitucionálnymi jednotkami. Register organizácií eviduje **4 269** takýchto jednotiek (k 31.8.2017).

Keďže tieto jednotky **nie sú považované v zmysle metodiky ESA 2010 za inštitucionálne jednotky, nie sú oslovované štatistickým výkazom, a teda nie sú za ne štatistické zdrojové údaje k dispozícii**. Za takéto jednotky, t. j. organizačné jednotky inej materskej právnickej osoby, má povinnosť predkladať sumárny výkaz (pokiaľ je ním oslovená) nadriadená organizácia „matka“.

Od 1.11.2015 sú v správe Ministerstva vnútra Slovenskej republiky organizačné jednotky, ktorých zoznam vedie ministerstvo na svojej web stránke¹¹. Aktualizáciu údajov v zoznamoch a vydávanie oznámení o pridelení IČO organizačných jednotiek občianskych združení vykonáva Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky len na základe žiadosti štatutárneho orgánu príslušnej právnickej osoby – občianskeho združenia, odborovej alebo zamestnávateľskej organizácie, ktoré organizačnú jednotku zriadilo.

V novembri 2017 bolo registrovaných spolu **10 845 organizačných** jednotiek, z toho 377 zaniknutých. Tieto organizačné jednotky majú pridelené IČO organizačnej jednotky občianskeho združenia (ďalej len „IČO OJ OZ“), ktoré pozostáva spolu z 12 čísel – prvých 8 je IČO nadriadenej organizácie a posledné 4 čísla bližšie identifikujú konkrétnu organizačnú jednotku. Uvedených aktívnych 10 468 organizačných jednotiek spadá pod **138** nadriadených organizácií, ktoré požiadali o registráciu podľa platnej legislatívy, a ktoré sú právnickými osobami s právnou formou **701 – občianske združenie**.

Keďže organizačné jednotky **nie sú považované v zmysle metodiky ESA 2010 za inštitucionálne jednotky, nie sú oslovované štatistickým výkazom, a teda štatistické zdrojové údaje nie sú k dispozícii**. Za organizačné jednotky má povinnosť predkladať sumárny výkaz (pokiaľ je ním oslovená) nadriadená organizácia „matka“. Štatistickým výkazom sú oslovované výlučne právnické osoby, nie ich organizačné jednotky. Administratívne zdroje dávajú možnosť vyplniť výkaz a predložiť údaje aj za jednotky s formátom IČO/SID, t. j. IČO organizačnej jednotky.

Výsledný súbor, doplnený o súbor organizačných jednotiek občianskych združení, obsahuje **56 974 jednotiek**.

Pre špecifické potreby Úradu splnomocnenca vlády SR pre rozvoj občianskej spoločnosti, bolo z definícií mimovládneho sektora vyšpecifikovaných len päť právnych foriem, ktoré budú predmetom satelitného účtu, a to: nadácie, neinvestičné fondy, neziskové organizácie podľa zákona 213/1997, občianske združenia, medzinárodné organizácie a združenia a špecifické organizačné jednotky občianskych združení.

Zostavený satelitný účet za takýto súbor jednotiek nespĺňa požiadavky metodiky ESA 2010 na satelitný účet NZISD. Zároveň takto vybrané jednotky nenapĺňajú vyčerpávajúco

¹¹ www.minv.sk/?organizacne-jednotky-obcianskych-zdruzeni; cit-online [31.10.2017]

ani definície MNO. Otázna je ich inštitucionalizovanosť, teda či sú právnickými osobami, ich súkromný, neštátny charakter, keďže sa inštitucionálne jednotky nevyberali na základe sektorového zaradenia podľa metodiky ESA 2010 a nezávislosť, fungovanie na samosprávnom princípe, a pod.

3.2. Analýza zdrojových údajov

V zmysle požiadaviek na údajovú základňu satelitného účtu a vybrané právne formy, možno určiť dostupnosť týchto údajov v existujúcich zdrojoch za súbor jednotiek, ktoré budú predmetom satelitného účtu.

3.2.1. Administratívne zdroje

- Administratívne výkazy

Podľa zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve si vedú účtovníctvo právnické osoby v zmysle § 18 Občianskeho zákonníka, a tieto osoby sa považujú za účtovnú jednotku.

Pri neziskových inštitúciách slúžiacich domácnostiam sú k dispozícii na ročnej báze administratívne zdroje, ktoré reprezentujú účtovné výkazy.

Ide o účtovné výkazy:

- Úč NUJ 1-01 – Súvaha a Úč NUJ 2-01 – Výkaz ziskov a strát
Predkladajú ich účtovné jednotky, ktoré nie sú založené alebo zriadené na účel podnikania a zároveň účtujú v sústave podvojného účtovníctva.
- NO Úč 1-01 – Výkaz o príjmoch a výdavkoch a NO Úč 2-01 – Výkaz o majetku a záväzkoch
Predkladajú účtovné jednotky, ktoré nie sú založené alebo zriadené na účel podnikania a zároveň účtujú v sústave jednoduchého účtovníctva.

V sústave jednoduchého účtovníctva môže účtovať podľa § 9 ods. 2 zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve

- občianske združenie, jeho organizačné zložky, ktoré majú právnu subjektivitu, organizačné zložky Matice slovenskej, ktoré majú právnu subjektivitu, združenia právnických osôb, spoločenstvá vlastníkov bytov a nebytových priestorov, neinvestičné fondy, poľovnícke organizácie a neziskové organizácie poskytujúce všeobecne prospešné služby; ak nepodnikajú a ak ich príjmy nedosiahli v predchádzajúcom účtovnom období 200 000 eur, ak nie sú subjektom verejnej správy,
- cirkev a náboženská spoločnosť, ich orgány a cirkevné inštitúcie, ktoré majú právnu subjektivitu; ak nepodnikajú.

Ostatné jednotky sú povinné účtovať v sústave podvojného účtovníctva.

Neziskové organizácie sú špecifické tým, že v určitých prípadoch nie sú povinné predkladať výkazy.¹²

Daňovníci nezriadení alebo nezaložení na podnikanie, nemusia podať daňové priznanie, ak majú iba príjmy, ktoré:

- nie sú predmetom dane,
- z ktorých sa daň vyberá zrážkou podľa § 43 zákona č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov.

¹² <https://podpora.financnasprava.sk/933997-Pod%C3%A1vanie-da%C5%88ov%C3%A9ho-priznania-da%C5%88ov%C3%ADkom-nezalo%C5%BEen%C3%BDm-alebo-nezriaden%C3%BDm-na-podnikanie>; cit-online [04.10.2017]

Občianske združenia nemusia podať daňové priznanie ak majú iba príjmy, ktoré:

- nie sú predmetom dane,
- z ktorých sa daň vyberá zrážkou podľa § 43 zákona č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov,
- sú oslobodené od dane podľa § 13 ods. 2 písm. b) zákona č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov, t. j. členské príspevky podľa stanov prijatých občianskym združením.

Štátom uznané cirkvi a náboženské spoločnosti nemusia podať daňové priznanie ak majú iba príjmy, ktoré:

- sú oslobodené od dane podľa § 13 ods. 2 písm. a) č. 595/2003 Z. z., t. j. výnosy z kostolných zbierok, cirkevných úkonov a príspevky plynúce registrovaným cirkvám a náboženským spoločnostiam,
- z ktorých sa daň vyberá zrážkou podľa § 43 zákona č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov.

- Obsahová charakteristika výkazov

Z výkazov, ktoré predkladajú účtovné jednotky, ktoré nie sú založené alebo zriadené na účely podnikania, a zároveň účtujú v sústave podvojného účtovníctva, možno získať údaje o aktívach, pasívach, nákladoch a výnosoch.

Z výkazov, ktoré predkladajú účtovné jednotky, ktoré nie sú založené alebo zriadené na účely podnikania, a zároveň účtujú v sústave jednoduchého účtovníctva, možno získať údaje o príjmoch, výdavkoch, majetku a záväzkoch.

- Pokrytie výkazmi v roku 2016

Za rok 2016 predložilo administratívne výkazy **7 920** účtovných jednotiek, z toho v sústave jednoduchého účtovníctva účtovalo **6 891** účtovných jednotiek.

Tabuľka 3: Počet predložených administratívnych výkazov za rok 2016

Sektor	NO	NUJ	Spolu
neurčené	53	2	55
11001	3	4	7
11002	45	39	84
11003	1		1
13110	1	1	2
13130	28	8	36
14100	1		1
14200	2		2
15000	6 757	975	7 732
Spolu	6 891	1 029	7 920

Zdroj: ŠÚ SR

Subsektory

11001 – Verejné nefinančné korporácie

11002 – Národné súkromné nefinančné korporácie

11003 – Nefinančné korporácie pod zahraničnou kontrolou

13110 – Ústredná štátna správa (okrem fondov sociálneho zabezpečenia)

13130 – Miestna samospráva (okrem fondov sociálneho zabezpečenia)

14100 a 14200 – Zamestnávateľia a samostatne zárobkovo činné osoby

15000 – Neziskové inštitúcie slúžiace domácnostiam

Výsledkom porovnania odovzdaných administratívnych výkazov na cieľový súbor organizácií je **3 868** jednotiek. Z nich 3 418 jednotiek predložilo výkaz pre jednotky účtujúce v sústave

jednoduchého účtovníctva a 450 jednotiek predložilo výkaz pre jednotky účtujúce v sústave podvojného účtovníctva.

Z hľadiska sektorového zaradenia cieľového súboru sú pokryté sektory: národné súkromné nefinančné korporácie, ústredná štátna správa (okrem fondov sociálneho zabezpečenia), miestna samospráva (okrem fondov sociálneho zabezpečenia) a neziskové inštitúcie slúžiace domácnostiam.

Z hľadiska právnej formy majú najväčšie zastúpenie jednotky s právnou formou 701 – občianske združenia, ktoré tvoria 80,19 % všetkých výkazov.

Tabuľka 4: Počet odovzdaných administratívnych výkazov zodpovedajúcich cieľovému súboru (pokrytie súboru)

Výkaz	Právna forma						Spolu
	117	118	120	701	921	731	
NO	2	156	187	3 069	4	324	3 742
NUJ	22	5	119	304		14	464
Spolu	24	161	306	3 373	4	338	4 206

Zdroj: vlastné spracovanie

Špecifickú právnou formu **731 – organizačné jednotky združení**, má **338** jednotiek, ktoré predložili administratívny výkaz, z nich 324 predložilo výkaz pre jednotky účtujúce v sústave jednoduchého účtovníctva.

Navyše k 4 206 predloženým výkazom, je z predložených administratívnych výkazov zo súboru **organizačných jednotiek občianskych združení**, ktoré sú v správe Ministerstva vnútra Slovenskej republiky, **33** jednotiek, ktoré majú právnou formu občianske združenie. Z týchto jednotiek 12 predložilo výkaz pre jednotky účtujúce v sústave podvojného účtovníctva. Pri týchto jednotkách bolo možné porovnávať len formát IČO a nie IČO OJ OZ.

Z celkového súboru základných piatich právnych foriem (46 129 jednotiek), bolo predložených 3 868 administratívnych výkazov, čo predstavuje pokrytie 8,39 %. Zo súboru jednotiek s právnou formou 731 – organizačné jednotky združení (4 269 jednotiek), bolo predložených 338 administratívnych výkazov, čo predstavuje pokrytie 7,92 %. Zo súboru organizačných jednotiek občianskych združení (10 468 jednotiek, ale len 138 s formátom IČO, ktoré bolo možné porovnať), bolo predložených 33 administratívnych výkazov, čo predstavuje pokrytie 23,91 %.

3.2.2. Štatistické zdroje

- Štatistické výkazy

Pri zostavovaní národných účtov, pre potreby ktorých sú štatistické výkazy využívané, sa prechádza z podnikového účtovníctva na koncept národných účtov. V štátnych štatistických výkazoch je táto úloha zabezpečená tým, že vykazujúca jednotka v položkách uvedených na štatistickom výkaze dostáva presnú definíciu ukazovateľov, ktoré už sú v súlade s metodikou ESA 2010. V metodických vysvetlivkách k jednotlivým položkám výkazu je prevod z účtovníctva príslušných jednotiek do národného účtovníctva zabezpečený odvolávkami na príslušné účty. Ak účet organizácie nie je v súlade s požiadavkou, je táto povinná dáta vyčleniť, v zložitejších prípadoch sa pripúšťa kvalifikovaný odhad.

Štatistickým výkazom NSNO 1-01¹³ – Ročný výkaz nezárobkových organizácií sa získavajú informácie o ekonomických a finančných ukazovateľoch nezárobkových organizácií zaradených medzi ostatných netrhových výrobcov, ktorých prevažná časť produkcie sa poskytuje členom bezplatne alebo za ceny ekonomicky bezvýznamné. Výsledky štatistického zisťovania sa využívajú pri výpočtoch základných makroekonomických ukazovateľov systému národných účtov, na analytické účely, na zabezpečenie potrieb informačného systému ŠÚ SR, požiadaviek európskeho štatistického systému a medzinárodných organizácií.

Spravodajskými jednotkami sú nadácie, združenia, neinvestičné fondy, neziskové organizácie, spoločenstvá vlastníkov bytov, zväzy, politické strany a politické hnutia, cirkvi, náboženské spoločnosti a ich organizácie, občianske združenia, stavovské organizácie – profesijné komory a záujmové združenia právnických osôb.

- Obsahová charakteristika výkazov

Štatistické zisťovanie sa realizuje ako výberové štatistické zisťovanie a zisťujú sa ním údaje o medzispotrebe a dopĺňajúce finančné ukazovatele, základné finančné ukazovatele, obstaranie a stav dlhodobého nehmotného a hmotného majetku, počet zamestnancov a dobrovoľníkov, počet odpracovaných hodín dobrovoľníkmi, mzdy, dane a informačné technológie. Raz za tri roky sa zisťuje štruktúra medzispotreby, tržieb a špecifikácia dlhodobého nehmotného a hmotného majetku podľa štatistickej klasifikácie produktov podľa činností (CPA)¹⁴.

- Pokrytie výkazmi v roku 2016

Keďže ide o výberové zisťovanie, zostavuje sa opora organizácií, z ktorej je náhodným výberom vybratá výberová vzorka jednotiek následne oslovených výkazom. Opora k 31.12.2016 tvorila 59 948 organizácií, z ktorých väčšina bola zaradená v sektore 15000 – Neziskové inštitúcie slúžiace domácnostiam. Výberová vzorka tvorila 6 565 organizácií, čo predstavuje 10,95 % z opory a celkovo sa vyplnených vrátilo **3 436** výkazov, čo predstavuje návratnosť 52,34 % z výberovej vzorky a z celkovej opory je to 5,73 % .

Tabuľka 5: Počet organizácií zaradených do zisťovania NSNO (k 31.12.2016)

	Opora	Výberová vzorka	Vrátené výkazy
Organizácie spolu	59 948	6 565	3 436
11001	38	38	32
11002	233	233	120
13110	-	-	-
13130	-	-	-
15000	58 219	6 294	3 284
22000	-	-	-

Zdroj: ŠÚ SR

¹³ https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/prilohy/SK/ZZ/2014/291/20170101_4665180-2.pdf; cit-online [04.10.2017]

¹⁴ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 451/2008 z 23. apríla 2008, ktorým sa zavádza nová štatistická klasifikácia produktov podľa činností (CPA) a ktorým sa zrušuje nariadenie Rady (EHS) č. 3696/93 (Ú. v. EÚ L 145, 4. 6. 2008).

Nariadenie Komisie (EÚ) č. 1209/2014 z 29. októbra 2014, ktorým sa mení nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 451/2008, ktorým sa zavádza nová štatistická klasifikácia produktov podľa činností (CPA) a ktorým sa zrušuje nariadenie Rady (EHS) č. 3696/93 (Ú. v. EÚ L 336, 22. 11. 2014).

V porovnaní so súborom organizácií, ktoré majú byť predmetom satelitného účtu, odovzdalo v roku 2016 výkaz **2 009 jednotiek**.

Tabuľka 6: Počet odovzdaných štatistických výkazov zodpovedajúcich cieľovému súboru (pokrytie súboru)

Právna forma	Sektor			Spolu
	11001	11002	15000	
117			113	113
118			70	70
120	2	4	467	473
701	1	52	1 289	1 342
921		1	10	11
Spolu	3	57	1 949	2 009

Zdroj: *vlastné spracovanie*

Za špecifickú právnu formu **731 – organizačné jednotky združení**, nebol predložený žiadny výkaz. ŠÚ SR oslovuje výkazmi výlučne právnické osoby, ktorými organizačné jednotky nie sú.

Navyše k 2 009 predloženým výkazom, je z predložených štatistických výkazov zo súboru **organizačných jednotiek občianskych združení**, ktoré sú v správe Ministerstva vnútra Slovenskej republiky, **39** jednotiek, ktoré majú právnu formu občianske združenie. Pri týchto jednotkách však bolo možné porovnávať len formát IČO a nie IČO OJ OZ.

Z celkového súboru základných piatich právnych foriem (**46 129 jednotiek**) bolo predložených **2 009** štatistických výkazov, čo predstavuje pokrytie **4,36 %**. Zo súboru jednotiek s právnou formou **731 – organizačné jednotky združení** (**4 269 jednotiek**) nebol predložený žiadny výkaz. Zo súboru organizačných jednotiek občianskych združení (**10 468 jednotiek**, ale len **138** s formátom IČO, ktoré bolo možné porovnať) bolo predložených **37** štatistických výkazov, čo predstavuje pokrytie **26,81 %**.

Z porovnania predložených administratívnych výkazov, za jednoduché aj podvojnú účtovníctvo a štatistických výkazov, je **632** spravodajských jednotiek, ktoré predložili oba výkazy (administratívny aj štatistický) a z nich je **366** jednotiek zahrnutých v cieľovom súbore organizácií.

Tabuľka 7: Počet organizácii cieľového súboru s predloženým administratívnym aj štatistickým výkazom

Právna forma	Sektor		Spolu
	11002	15000	
117		8	8
118		28	28
120		98	98
701	12	220	232
Spolu	12	354	366

Zdroj: *vlastné spracovanie*

3.3. Analýza položiek satelitného účtu

Ako je už uvedené vyššie, satelitný účet v zmysle metodiky ESA 2010 a SNA 2008 je medzinárodne porovnateľný, a musí spĺňať viaceré náležitosti. Takýto satelitný účet by zahŕňal široké spektrum organizácií, údaje o transakciách a ich definície, klasifikácie by mali vychádzať z metodiky ESA 2010, keďže ňou je Slovensko ako členská krajina EÚ viazaná. Pokiaľ tomu tak nie je, jednotlivé položky by mali byť presne definované a mať prepojenie na ústredný rámec.

Úrad splnomocnenca vlády SR pre rozvoj občianskej spoločnosti pre účely zostavenia satelitného účtu za MNO požaduje nasledujúce ukazovatele, ktoré sú zanalyzované z hľadiska ich dostupnosti v zdrojových údajoch a metodiky ESA 2010:

Vnútorne členenie NO

✓ Oblasti činnosti

V **štatistickom registri organizácií** sa pri jednotlivých organizáciách eviduje kód položky **SK NACE Rev. 2 – Štatistická klasifikácia ekonomických činností SK NACE Rev. 2 (2008)**, z ktorej je možné rámcovo určiť hlavný predmet činnosti (zameranie) danej organizácie.

Obmedzenie využiteľnosti danej položky je v tom, že veľa neziskových inštitúcií má pridelenú hlavnú činnosť veľmi všeobecne (tak, ako to umožňuje metodika SK NACE Rev. 2), z ktorej sa ťažko špecifikuje presnejšia oblasť činnosti. Napríklad SK NACE Rev. 2 – Činnosti záujmových organizácií má uvedených 17 428 organizácií, Činnosti ostatných členských organizácií má uvedených 10 115 organizácií, Činnosti športových klubov 8 812 organizácií, čo predstavuje 78,81 % súboru organizácií.

Pokiaľ je spravodajská jednotka zaradená v zmysle metodiky ESA 2010 do sektora neziskových inštitúcií slúžiacich domácnostiam a je následne z dôvodu neplnenia pravidla 50 % (teda sa preukáže, že v zmysle metodiky nejde o netrhového výrobcu) preradená do sektora nefinančných korporácií, je jej pridelená hlavná činnosť HL SK NACE podľa podnikateľských aktivít.

✗ Cieľové skupiny

V súčasnosti sa obdobný ukazovateľ nenachádza v zdrojových údajoch.

✓ Sídlo

Adresou sídla disponuje **štatistický register organizácií**.

✓ Geografická pôsobnosť

V **štatistickom registri organizácií** sa v zmysle vyhlášky ŠÚ SR č. 597/2002 Z. z., ktorou sa vydáva štatistický číselník krajov, štatistický číselník okresov a štatistický číselník obcí eviduje kraj podľa sídla organizácie (Bratislavský kraj, Trnavský kraj, Trenčiansky kraj, Nitriansky kraj, Žilinský kraj, Banskobystrický kraj, Prešovský kraj, Košický kraj, Zahraničie).

Pokiaľ organizácia pôsobí aj mimo svojho sídla, takýto údaj k dispozícii nie je.

✓ Dĺžka pôsobenia

Štatistický register organizácií eviduje **dátum vzniku organizácie**, z ktorého je možné určiť dĺžku jej pôsobenia.

✗ Typy aktivít

V súčasnosti sa obdobný ukazovateľ nenachádza v zdrojových údajoch.

✗ Zamerania navonok/dovnútra

V súčasnosti sa obdobný ukazovateľ nenachádza v zdrojových údajoch.

Personálne kapacity

✓ Počet zamestnancov

V **štatistickom registri organizácií** sa evidujú kategórie organizácií podľa počtu zamestnancov.

Štatistickým výkazom sa zisťuje **priemerný evidenčný počet zamestnancov prepočítaný na plne zamestnané osoby**, čo znamená, že sa poskytuje priemerný evidenčný počet zamestnancov na plný pracovný čas vrátane prepočítania zamestnancov, ktorí sú zamestnaní na iný ako plný pracovný čas tak, ako by boli zamestnaní na plný pracovný čas.

* Vek

V súčasnosti sa obdobný ukazovateľ nenachádza v zdrojových údajoch.

* Rod

V súčasnosti sa obdobný ukazovateľ nenachádza v zdrojových údajoch.

Štatistickým výkazom sa v rámci priemerného evidenčného počtu zamestnancov prepočítaného na plne zamestnané osoby zisťuje z celkového počtu, **počet žien**.

* Typ pracovného pomeru

V súčasnosti sa obdobný ukazovateľ nenachádza v zdrojových údajoch.

Štatistickým výkazom sa zisťuje **počet osôb pracujúcich na dohody o prácach vykonávaných mimo pracovného pomeru**, bez rozlíšenia na jednotlivé typy dohôd. Zisťuje sa celkový počet osôb, s ktorými bola uzatvorená dohoda o práci vykonávanej mimo pracovného pomeru (§223 až 228a Zákonníka práce), bez rozlíšenia.

* Dĺžka pracovného pomeru

V súčasnosti sa obdobný ukazovateľ nenachádza v zdrojových údajoch.

* Znevýhodnené osoby

V súčasnosti sa obdobný ukazovateľ nenachádza v zdrojových údajoch.

* Pracovná pozícia

V súčasnosti sa obdobný ukazovateľ nenachádza v zdrojových údajoch.

* Kumulácia funkcií

V súčasnosti sa obdobný ukazovateľ nenachádza v zdrojových údajoch.

✓ Mzdy zamestnancov

Štatistickým výkazom sa zisťuje údaj o mzdách zamestnancov v podrobnejšej štruktúre:

Mzdy a náhrady mzdy zamestnancov, ktorými sú plnenia, ktoré pripadajú na mzdy a náhrady mzdy poskytované na základe pracovného pomeru, obdobné plnenia poskytované na základe služobného, štátnozamestnaneckého a členského pomeru (napr. tarifné mzdy a platy, mzdové príplatky a doplatky a iné obdobné plnenia, prémie a odmeny zahrňané do nákladov organizácie, naturálne mzdy vyjadrené v peňažnej hodnote, iné mzdy poskytované podľa obecné záväzných alebo vnútorných mzdových predpisov, alebo ustanovení kolektívnej zmluvy) a odmeny vyplácané na základe pracovného pomeru k organizácii. Patria sem tiež mzdy vyplatené zamestnancom za neaktívnu časť pracovnej pohotovosti na pracovisku (§ 96 ods. 3 Zákonníka práce).

Ďalšou položkou sú **naturálne príjmy zamestnancov**, ktoré predstavujú hodnotu náhrad stravného pri pracovných cestách, hodnotu jedál a nápojov, ktoré zamestnanec získava v jedálňach, kde je strava zdarma alebo je subvencovaná pri používaní stravných kupónov (príspevok na stravu zo sociálneho fondu), hodnotu uniforiem alebo iného špeciálneho oblečenia, ktoré môžu zamestnanci použiť v práci aj mimo pracoviska, za poskytovanie služobných vozidiel pre súkromné použitie podľa zákona č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmu v znení neskorších predpisov, za výrobky a služby, ktoré boli vyrobené v rámci vlastného procesu výroby zamestnávateľa ako sú cestovné lístky pre zamestnancov železníc, aerolínií, deputátne

uhlie pre baníkov, potraviny pre zamestnancov v poľnohospodárstve a pod., vlastných alebo nakúpených služieb bývania a ubytovania takého typu, ktoré môžu využiť všetci členovia domácnosti, do ktorej zamestnanec patrí, príspevkov na zabezpečenie športových, rekreačných alebo dovolenkových možností pre zamestnancov a ich rodinných príslušníkov, dopravy do a zo zamestnania okrem dopravy, ktorá je organizovaná počas pracovného času, hodnotu za poskytovanie služieb dopravných prostriedkov alebo ostatných predmetov dlhodobej spotreby pre osobné použitie, hodnotu úrokov vypočítanú ako rozdiel medzi trhovou úrokovou mierou a úrokovou mierou vopred určenou zamestnávateľmi, ak títo poskytujú zamestnancom pôžičky s redukovanou, alebo nulovou úrokovou mierou.

Do miezd vstupujú aj **ostatné peňažné plnenia z nákladov**, ktoré pripadajú na odmeny za prácu, prípadne obdobné plnenia poskytované na základe iného vzťahu ako pracovného, služobného, štátnozamestnaneckého a členského pomeru k organizácii. Ide napr. o odmeny za práce podľa dohôd uzavretých mimo pracovného pomeru, o odmeny mimo pracovného pomeru k organizácii, o príplatok k náhrade príjmu, príplatok k nemocenskému a príplatok k ošetrovnému (napr. § 93, § 131, § 132 zákona č. 462/2003 Z. z. o náhrade príjmu pri dočasnej pracovnej neschopnosti zamestnanca v znení neskorších predpisov. Patria sem aj finančné odmeny dobrovoľníkov.

Mzdové výdavky sa zásadne vykazujú v hrubých sumách, t. j. vrátane dane z príjmu a poistného do sociálnych fondov, ktoré sú súčasťou hrubej mzdy.

Samostatne sa vyказuje aj **odstupné** v súvislosti so skončením pracovného, služobného alebo členského pomeru k organizácii v období, kedy bolo zamestnancom zaúčtované v sledovanom období do nákladov a skutočne vyplatené.

Uvádza sa aj **odchodné** vyplatené pri prvom skončení pracovného (služobného) pomeru po nadobudnutí nároku na starobný (výsluhový) dôchodok (pri odchode do dôchodku). Odchodné sa vyказuje až v období, v ktorom bolo zamestnancom skutočne vyplatené.

Všetky vyššie uvedené položky vstupujú z hľadiska národných účtov do transakcie **D.11 – Mzdy a platy** v zmysle ESA 2010. V sektorových národných účtoch sa uvádza celková hodnota D.11, vyššie uvedené členenie nie je k dispozícii.

Povinné príspevky na zákonné poistenie platené zamestnávateľom za zamestnancov predstavujú súčet povinných zákonných príspevkov na zdravotné poistenie (Zákon č. 580/2004 o zdravotnom poistení v znení neskorších predpisov) vrátane preplatkov resp. nedoplatkov, ktoré sa dodatočne zúčtovávajú za predchádzajúci rok a sociálne poistenie (Zákon č. 461/2003 o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov) - nemocenské, starobné vrátane príspevkov na starobné dôchodkové sporenie (II. pilier), invalidné, úrazové, garančné, v nezamestnanosti, do rezervného fondu solidarity platené zamestnávateľom zo všetkých príjmov a peňažných plnení za fyzické osoby zahrnuté do evidenčného počtu.

Povinné príspevky na zákonné poistenie vstupujú z hľadiska národných účtov do transakcie **D.121 – Skutočné sociálne príspevky zamestnávateľov** v zmysle ESA 2010.

Sociálne náklady predstavujú výdavky, ktoré zamestnávatelia vyplácajú priamo svojim zamestnancom, ich rodinným príslušníkom alebo bývalým zamestnancom, ktoré majú charakter sociálnej podpory. Sú to napr. výdavky na pracovné a sociálne podmienky a starostlivosť o zdravie, príspevky v chorobe, materstve, úmrtí, príspevky na vzdelanie, štipendiá, platby v podobe penzií, vdovské, sirotské dôchodky, náhrady za stratu zárobku, bolestné a ostatné nároky pri úrazoch a chorobách z povolania, náhrady v prípadoch smrteľných úrazov a pod., alebo príspevky na dovolenku zamestnancom vyplácané zo sociálneho fondu. Ďalej sa sem zahŕňajú v peňažnej forme vyjadrené výdavky za tovar a služby, ktoré

zamestnávateľ poskytol súčasným alebo bývalým zamestnancom zadarmo alebo za znížené ceny, a ktoré zahrnul do sociálnych výdavkov.

Ďalšou položkou je **náhrada príjmu pri dočasnej pracovnej neschopnosti** od prvého dňa dočasnej pracovnej neschopnosti do jej skončenia, najdlhšie do desiateho dňa dočasnej pracovnej neschopnosti (§ 7 zákona č. 462/2003 Z. z. o náhrade príjmu pri dočasnej pracovnej neschopnosti zamestnanca v znení neskorších predpisov).

Sociálne náklady a náhrada príjmu vstupujú z hľadiska národných účtov do transakcie **D.122 – Imputované sociálne príspevky zamestnávateľov** v zmysle ESA 2010.

Administratívne zdroje vykazujú nasledujúce položky:

Pri organizáciách účtujúcich v sústave **podvojného účtovníctva** sa účtujú na účte **521 – Mzdové náklady**, teda hrubé mzdy zo závislej činnosti zamestnancov, vrátane nepeňažných plnení, ako aj odmeny poskytnuté podľa osobitného predpisu (§223 až 228a zákona č. 311/2001 Z. z. Zákonník práce – dohody o prácach vykonávaných mimo pracovného pomeru).

Vyššie uvedený účet vstupuje z hľadiska národných účtov do transakcie **D.11 – Mzdy a platy** v zmysle ESA 2010. V sektorových národných účtoch sa uvádza celková hodnota D.11.

Na účte **524 – Záonné sociálne poistenie a zdravotné poistenie** sa účtuje náklad zo záväzku voči Sociálnej poisťovni a jednotlivým zdravotným poisťovňami. Na účte **525 – Ostatné sociálne poistenie** sa účtuje náklad z poistenia (zákon č. 650/2004 Z. z. o doplnkovom dôchodkovom sporení).

Vyššie uvedené účty vstupujú z hľadiska národných účtov do transakcie **D.121 – Skutočné sociálne príspevky zamestnávateľov** v zmysle ESA 2010. V sektorových národných účtoch sa uvádza celková hodnota D.121.

Na účte **527 – Záonné sociálne náklady** sa účtuje odstupné, tvorba sociálneho fondu a obdobné náklady sociálneho charakteru (podľa zákona č. 311/2001 Z. z. Zákonník práce, 462/2003 Z. z. o náhrade príjmu pri dočasnej pracovnej neschopnosti zamestnanca). Na účte **528 – Ostatné sociálne náklady** sa účtuje aj odstupné a iné náklady sociálneho charakteru nad rámec vyššie spomínaných predpisov, napríklad poskytnuté podľa kolektívnej zmluvy.

Vyššie uvedené účty vstupujú z hľadiska národných účtov do transakcie **D.122 – Imputované sociálne príspevky zamestnávateľov** v zmysle ESA 2010. V sektorových národných účtoch sa uvádza celková hodnota D.122.

Pri organizáciách účtujúcich v sústave **jednoduchého účtovníctva** sa vo výkaze o príjmoch a výdavkoch na riadku 19 účtujú **Mzdy, poistné a príspevky**, teda mzdy, odvody poistného a príspevky na starobné dôchodkové sporenie Sociálnej poisťovni, odvody príslušnej zdravotnej poisťovni vrátane ročného zúčtovania a príspevky na doplnkové dôchodkové sporenie, daňový bonus a zrážky z miezd vrátane preddavkov na daň z príjmov a vyplatenie preddavku na mzdu.

Keďže v tomto prípade nie sú oddelené mzdové náklady od daňovo – odvodového zaťaženia, vstupuje táto položka pomerovo do transakcie **D.11 – Mzdy a platy** a **D.121 – Skutočné sociálne príspevky zamestnávateľov** v zmysle ESA 2010.

Vo výkaze o príjmoch a výdavkoch sa na riadku 23 účtuje **Sociálny fond**, teda tvorba a čerpanie sociálneho fondu.

Sociálny fond vstupuje do transakcie **D.122 – Imputované sociálne príspevky zamestnávateľov** v zmysle ESA 2010.

Kedže štatistické zisťovanie je výberové, na základe vyplnených a poskytnutých údajov sa následne vykonávajú dopočty na celkový počet organizácií (oporu výberu). Pri dopočtoch údajov pre potrebu tvorby národných účtov sa využívajú aj údaje z administratívnych zdrojov, aby sa na základe čo najširšej údajovej základne zlepšili odhady a znížili prípadné nepresnosti.

✓ Počet dobrovoľníkov

Štatistickým výkazom sa zisťuje **počet dobrovoľníkov** (bez pracovnej zmluvy) podľa zdrojov organizácie z jej interných materiálov, alebo organizácia urobí kvalifikovaný odhad.

✗ Vek

V súčasnosti sa obdobný ukazovateľ nenachádza v zdrojových údajoch.

✗ Rod

V súčasnosti sa obdobný ukazovateľ nenachádza v zdrojových údajoch. **Štatistickým výkazom** sa v rámci počtu dobrovoľníkov zisťuje z celkového počtu, **počet žien**.

✗ Oblasť pôsobenia

V súčasnosti sa obdobný ukazovateľ nenachádza v zdrojových údajoch.

✗ Zameranie

V súčasnosti sa obdobný ukazovateľ nenachádza v zdrojových údajoch.

✓ Počet odpracovaných hodín

Štatistickým výkazom sa zisťuje **počet skutočne odpracovaných hodín dobrovoľníkmi** podľa zdrojov organizácie z jej interných materiálov, alebo organizácia urobí kvalifikovaný odhad.

✗ Hodnota práce

V súčasnosti sa obdobný ukazovateľ nenachádza v zdrojových údajoch.

V súčasnosti sa vyčísluje **hodnota produkcie dobrovoľníckych činností** za pracovné činnosti vykonávané dobrovoľníkmi bez zmluvy. Pri odhade tejto hodnoty produkcie sa vychádza z počtu odpracovaných hodín v sektore neziskových organizácií slúžiacich domácnostiam (štatistické zisťovanie NSNO 1-01) a v prípade sektora verejnej správy z počtu dobrovoľníkov z internetových stránok obcí v jednotlivých regiónoch SR. Celkový počet odpracovaných hodín sa vynásobí priemernou hodinovou mzdou za aktivačné práce vo výške 3,19 € (Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny).

✗ Firemné dobrovoľníctvo

V súčasnosti sa obdobný ukazovateľ nenachádza v zdrojových údajoch.

✗ Počet členov

V súčasnosti sa obdobný ukazovateľ nenachádza v zdrojových údajoch.

Na účely odosielania údajov do Medzinárodnej organizácie práce, ŠÚ SR zisťuje počet členov odborových organizácií.

✗ Vek

V súčasnosti sa obdobný ukazovateľ nenachádza v zdrojových údajoch.

× Rod

V súčasnosti sa obdobný ukazovateľ nenachádza v zdrojových údajoch. Na účely odosielenia údajov do Medzinárodnej organizácie práce, ŠÚ SR zisťuje počet členov odborových organizácií z toho: muži, ženy.

Ekonomická hodnota NS

Celková výška príjmov

Celková výška príjmov môže byť kalkulovaná v dvoch variantoch. Môže ísť o súčet ďalších zisťovaných príjmov, a teda súčet domácich príjmov a zahraničných príjmov.

Pre porovnanie je možné vyčíslit' zo **štatistického výkazu celkové tržby (príjmy)** organizácie za sledovaný rok.

Z hľadiska národných účtov celkové tržby nevstupujú do žiadnej transakcie, ale v rámci výberového zisťovania je tento údaj k dispozícii za organizácie, ktoré predložili štatistický výkaz.

Ďalej je možné vyčíslit' z **administratívnych zdrojov**:

Pri organizáciách účtujúcich v sústave **podvojného účtovníctva** sa účtuje **účtovná trieda 6 spolu – výnosy z činnosti**.

Pri organizáciách účtujúcich v sústave **jednoduchého účtovníctva** sa vo výkaze o príjmoch a výdavkoch na riadku 16 účtujú **príjmy celkom**.

Z hľadiska národných účtov výnosy ani príjmy celkom nevstupujú do žiadnej transakcie, ale v rámci predložených výkazov účtovnými jednotkami je tento údaj k dispozícii.

1. Domáce príjmy

Pôjde o súčtová položku verejných, súkromných a vlastných zdrojov.

1.1. Verejné zdroje

Pôjde o súčtová položku štátnych, regionálnych, miestnych dotácií, EÚ spolufinancovania a asignácie podielu zaplatenej dane.

1.1.1. Štátne dotácie

1.1.2. Regionálne dotácie (VÚC)

1.1.3. Miestne dotácie (obce, mestá)

Štatistickým výkazom sa zisťuje údaj o dotáciách v nasledujúcej štruktúre:

Príspevky zo štátneho rozpočtu a z rozpočtu miest a obcí sú rozdelené na neinvestičné a investičné, ktoré predstavujú príspevky, ktoré spravodajská jednotka dostáva zo štátneho rozpočtu a z rozpočtu miestnych samospráv na prevádzkovú činnosť, ako aj do účelového fondu ako nenávratný príspevok. Príspevky sa vykazujú ako peňažné a vecné, pričom vecný príspevok sa ohodnocuje v eurách.

Príjmy z fondov sociálneho zabezpečenia sú príjmy poskytnuté zo zdravotných poisťovní a zo Sociálnej poisťovne.

Príjmy zo štátnych účelových fondov sú príjmy poskytnuté z fondov: poľnohospodárskeho, lesného, životného prostredia, zdravia, kultúry, telesnej kultúry, rozvoja bývania a. i.

Údaj za príjmy z fondov sociálneho zabezpečenia a príjmy zo štátnych účelových fondov uvádzajú len organizácie (spravodajské jednotky), ktorých ročný obrat je vyšší ako 6 640 €.

Všetky vyššie uvedené položky (príspevky zo štátneho rozpočtu a z rozpočtu miest a obcí len neinvestičné), spolu s ďalšími vstupujú z hľadiska národných účtov do transakcie **D.75 – Rôzne**

bežné transfery v zmysle ESA 2010. V sektorových národných účtoch sa uvádza celková hodnota D.75, vyššie uvedené členenie nie je k dispozícii.

Administratívne zdroje disponujú ďalšími položkami:

Pri organizáciách účtujúcich v sústave **podvojného účtovníctva** sa účtujú na účte **691 – Dotácie** so súvzťažným zápisom na účte 346 – Dotácie a ostatné zúčtovanie so štátnym rozpočtom alebo na účte 348 – Dotácie a zúčtovanie s rozpočtami územnej samosprávy, tieto sa však účtujú v riadku súvahy v súčte, nie je teda možné ich rozdeliť. Na účte Dotácie sa účtujú aj príspevky poskytované v zmysle zákona č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti.

Pri organizáciách účtujúcich v sústave **jednoduchého účtovníctva** sa vo výkaze o príjmoch a výdavkoch na riadku 10 účtujú **príjmy z dotácií**, ktorými sú okrem iných aj príjmy z dotácií, podpory, príspevkov a grantov z prostriedkov štátneho rozpočtu, z prostriedkov Európskej únie a z iných verejných zdrojov.

Dotácie, spolu s ďalšími položkami vstupujú z hľadiska národných účtov do transakcie **D.75 – Rôzne bežné transfery** v zmysle ESA 2010.

Keďže štatistické zisťovanie je výberové, na základe vyplnených a poskytnutých údajov sa následne vykonávajú dopyty na celkový počet organizácií (oporu výberu). Pri dopytoch údajov pre potrebu tvorby národných účtov sa využívajú aj údaje z administratívnych zdrojov, aby sa na základe čo najširšej údajovej základne zlepšili odhady a znížili prípadné nepresnosti.

Obdobne sa postupuje pri všetkých údajoch vstupujúcich do transakcií v zmysle metodiky ESA 2010.

1.1.4. EÚ spolufinancovanie

V súčasnosti sa obdobný ukazovateľ nenachádza v zdrojových údajoch.

1.1.5. Asignácia podielu zaplatenej dane

Štatistickým výkazom sa nesleduje samostatne zúčtovanie podielu zaplatenej dane.

Administratívne zdroje disponujú nasledujúcimi položkami:

Pri organizáciách účtujúcich v sústave **podvojného účtovníctva** sa čiastočne účtuje na účte **662 – Prijaté príspevky od právnických osôb**, ako finančné príspevky alebo nárok na finančné príspevky od právnických osôb, prijaté finančné prostriedky ako dar podľa §50 ods. 1 písm. b) zákona č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov, kde ich nie je možné odčleniť od ostatných zúčtovaní a na účte **665 – Príspevky z podielu zaplatenej dane** sa účtuje príspevok od právnických osôb a fyzických osôb podľa §50 zákona č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov.

Pri organizáciách účtujúcich v sústave **jednoduchého účtovníctva** sa vo výkaze o príjmoch a výdavkoch na riadku 5 účtujú **príjmy z podielu zaplatenej dane z príjmov**.

Vyššie uvedené príspevky a príjmy, spolu s ďalšími položkami vstupujú z hľadiska národných účtov do transakcie **D.75 – Rôzne bežné transfery** v zmysle ESA 2010.

- * Úrad splnomocnenca vlády SR pre rozvoj občianskej spoločnosti okrem vyššie uvedených verejných zdrojov¹⁵, ktoré označuje ako priamu podporu, definuje aj nepriamu podporu vo forme daňového oslobodenia, odpočítateľnej položky, sponzoringu a charitatívnej reklamy. V súčasnosti sa obdobné členenie nenachádza v zdrojových údajoch.

1.2. Súkromné zdroje

1.2.1. Na činnosť

Úrad splnomocnenca vlády SR pre rozvoj občianskej spoločnosti definuje súkromné zdroje na činnosť¹⁶ ako súbor údajov za **verejné zbierky, dary, granty, členské príspevky, sponzoring, charitatívna reklama, charitatívna lotéria, dedičstvo, asignácia**.

Štatistickým výkazom sa zisťuje údaj v nasledujúcej štruktúre:

Prijaté dary a príspevky sa vykazujú v štruktúre neinvestičné a investičné, pričom pre účely národných účtov sa využívajú len neinvestičné údaje. Ďalším členením je rozlíšenie peňažných a vecných darov a príspevkov, pričom vecný dar a príspevok sa ohodnocuje v eurách.

Prijaté dary a príspevky od nefinančných korporácií sú príjmy plynúce z darov a príspevkov (z účtovej skupiny 60-67) od verejných a súkromných organizácií, podnikateľov, družstiev (akciové spoločnosti, spoločnosti s ručením obmedzeným a podobne).

Prijaté dary a príspevky od finančných korporácií sú príjmy plynúce z darov a príspevkov z peňažných a poisťovacích organizácií (z účtovej skupiny 60-67).

Prijaté dary a príspevky od súkromných osôb sú príjmy plynúce z darov od súkromných osôb (nie od registrovaných podnikateľov), z účtovej skupiny 60-67.

Celkové príjmy z lotérií, hier a organizovaných zbierok je výnos plynúci z lotérií, hier, kampaní zahŕňajúcich viac než jednu organizáciu, výnosy z organizovaných zbierok a pod. V prípade vecného daru sa uvádza ohodnotenie daru v eurách.

Pre účely národných účtov sa zvlášť zisťujú **príjmy z lotérií, hier a organizovaných zbierok – časť zostávajúca spravodajskej jednotke**, ktoré sú súčasťou transakcie D.75 a ide o príjem z lotérií, hier a organizovaných zbierok zostávajúci organizácii, ktorá prevádzkuje takúto činnosť.

Členské príspevky sú príjmy organizácie plynúce z členských príspevkov pred odvodmi do ústredných orgánov.

Všetky vyššie uvedené údaje, spolu s ďalšími, vstupujú z hľadiska národných účtov do transakcie **D.75 – Rôzne bežné transfery** v zmysle ESA 2010. V sektorových národných účtoch sa uvádza celková hodnota D.75, vyššie uvedené členenie nie je k dispozícii.

Administratívne zdroje disponujú nasledujúcimi údajmi:

Pri organizáciách účtujúcich v sústave **podvojného účtovníctva** sa účtujú na účte **646 – Prijaté dary** ako nepeňažné dary prijaté účtovnou jednotkou, napríklad dlhodobý majetok, ak je určený na ďalšie darovanie, zásoby alebo služby. Ďalej sa na tomto účte účtujú prijaté nepeňažné plnenie na základe zmluvy o sponzorstve v športe podľa §50 a 51 zákona č. 440/2015 Z. z. o športe.

Na účte **661 – Prijaté príspevky od organizačných zložiek** sú prijaté príspevky alebo nárok na príspevky od organizačných zložiek, ak sú účtovnými jednotkami.

Na účte **662 – Prijaté príspevky od právnických osôb**, sa okrem vyššie spomenutého podielu dane z príjmu účtujú aj prijaté peňažné plnenia na základe zmluvy o sponzorstve v športe (sponzorské).

¹⁵ http://www.minv.sk/?ros_ekonomika_mno; cit-online [23.10.2017]

¹⁶ http://www.minv.sk/?ros_ekonomika_mno; cit-online [23.10.2017]

Ďalším účtom je účet **663 – Prijaté príspevky od fyzických osôb**, kde sa účtujú prijaté finančné príspevky alebo nárok na finančné príspevky od fyzických osôb.

Na účte **664 – Prijaté členské príspevky** sa účtujú prijaté členské príspevky alebo nárok na príspevky.

Na účte **667 – Príspevky z verejných zbierok** sa účtujú príspevky prijaté vykonaním zbierky.

Pri organizáciách účtujúcich v sústave **jednoduchého účtovníctva** sa vo výkaze o príjmoch a výdavkoch na riadku 3 účtujú **príjmy z darov a príspevkov**, ktoré sú príjmami z finančných darov a príspevkov právnických a fyzických osôb.

Ďalej sa na riadku 4 účtujú **príjmy z členských príspevkov** a na riadku 6 **príjmy z verejných zbierok**.

Na riadku 8 sa účtujú **príjmy z dedičstva** a na riadku 10 sa účtujú **príjmy z dotácií**, ktorými sú okrem dotácií aj príjmy prijaté na základe zmluvy o sponzorstve v športe podľa §50 a 51 zákona č. 440/2015 Z. z. o športe.

Všetky vyššie spomenuté príspevky a príjmy, spolu s ďalšími položkami, vstupujú z hľadiska národných účtov do transakcie **D.75 – Rôzne bežné transfery** v zmysle ESA 2010. Transakcia D.75 v zmysle metodiky ESA 2010, okrem všetkých spomínaných položiek obsahuje aj údaje za účet **641 – Zmluvné pokuty a penále** a účet **642 – Ostatné pokuty a penále**. V sektorových národných účtoch sa uvádza celková hodnota D.75, vyššie uvedené členenie nie je k dispozícii. Do transakcie D.75 v zmysle metodiky ESA 2010 vstupujú **platby členských poplatkov alebo členských príspevkov len tých spravodajských jednotiek, ktoré sú v zmysle ESA 2010 zaradené do sektoru neziskových inštitúcií slúžiacim domácnostiam**. Ďalej do transakcie D.75 v zmysle metodiky ESA 2010 **nevstupujú ani príjmy z dedičstva**.

1.2.2. Z činnosti

Úrad splnomocnenca vlády SR pre rozvoj občianskej spoločnosti definuje súkromné zdroje z činnosti¹⁷ ako súbor údajov za **hlavnú aktivitu, inú zárobkovú činnosť, ekonomickú/podnikateľskú činnosť, sociálne podnikanie a investovanie**.

Štatistickým výkazom sa zisťuje údaj v nasledujúcej štruktúre:

Celkové prijaté úroky predstavujú príjmy odvodené z nominálnej hodnoty finančných aktív a pasív, vkladov, zmeniek, obligácií, úverov.

Z hľadiska národných účtov úroky vstupujú do transakcie **D.41 – Úroky** v zmysle ESA 2010. Presný údaj o výške úrokov sa pre účely národných účtov preberá zo štatistík NBS.

Prijaté dividendy a ostatné podiely na zisku sú podiely na zisku spoločnosti v prípade, ak vykazujúca jednotka vlastní akcie inej spoločnosti. Zahŕňajú sa aj iné príjmy z rozdeľovaného zisku z titulu vlastníctva finančných investícií.

Z hľadiska národných účtov dividendy vstupujú do transakcie **D.421 – Dividendy** v zmysle ESA 2010.

Tržby (príjmy) za predaj vlastných výrobkov a služieb sú príjmy za výrobky alebo služby produkované vo vlastnej réžii, napr. tržby zo športových zápasov, z predaja vlastných publikácií, kníh, drobných výrobkov, tržby z nájomného za bytové alebo nebytové priestory a pod. (z účtovej skupiny 60-67). Pokiaľ ide o poskytovateľa zdravotnej starostlivosti, uvádzajú sa aj príjmy z platieb od zdravotných poisťovní.

Štatistickým výkazom sa zisťuje údaj: **rozdiel príjmov a výdavkov na predaný tovar – obchodná marža**, ktorý uvádza spravodajská jednotka v prípade, ak sa zaoberá obchodnou

¹⁷ http://www.minv.sk/?ros_ekonomika_mno; cit-online [23.10.2017]

činnosťou. Vykazuje sa obchodná marža t. j. rozdiel tržieb za predaný tovar a nákladov vynaložených na predaný tovar (účet 604 - 504). V tomto zisťovaní sa za obchodnú činnosť nepovažuje verejné a závodné stravovanie.

Tržby a obchodná marža vstupujú z hľadiska národných účtov do transakcie **P.11 – Trhová produkcia** v zmysle ESA 2010.

Administratívne zdroje disponujú nasledujúcimi údajmi:

Pri organizáciách účtujúcich v sústave **podvojného účtovníctva** sa účtujú na účte **601 – Tržby za vlastné výrobky**, **602 – Tržby z predaja služieb** a **Obchodná marža** ako rozdiel účtu **604 – Tržby za predaný tovar**, ktorý sa znižuje o hodnotu nakúpeného tovaru, teda účet **504 – Predaný tovar**.

Tržby a obchodná marža vstupujú z hľadiska národných účtov do transakcie **P.11 – Trhová produkcia** v zmysle ESA 2010.

Na účte **647 – Osobitné výnosy** sa účtujú špecifické výnosy vyplývajúce z hlavnej činnosti neziskovej účtovnej jednotky, výnosy športovej organizácie spojené s úhradou výchovného a nákladov, ktoré vynaložila na prípravu talentovaného športovca na vykonávanie športu podľa §48 ods. 6 zákona č. 440/2015 Z. z. o športe a výnosy z usporadúvania domácich a medzinárodných súťaží vrátane registračných poplatkov, štartovného a vstupného a špecifické výnosy, ktoré vyplývajú z činnosti cirkví a náboženských spoločností.

Na účte **644 – Úroky** sa účtujú úroky prijaté od banky a iných dlžníkov podľa výpisu z banky, úroky Štátnej pokladnice a podobné plnenia.

Z hľadiska národných účtov úroky vstupujú do transakcie **D.41 – Úroky** v zmysle ESA 2010. Presný údaj o výške úrokov sa pre účely národných účtov preberá zo štatistík NBS.

Na účte **652 – Výnosy z dlhodobého finančného majetku** sa účtujú napríklad podiely na zisku, dividendy alebo úroky vyplývajúce z vlastníctva dlhodobého finančného majetku. Ďalej sa účtuje na účte **655 – Výnosy z krátkodobého finančného majetku**, ako napríklad podiely na zisku, dividendy alebo úroky vyplývajúce z vlastníctva tohto majetku.

Z hľadiska národných účtov tieto výnosy vstupujú do transakcie **D.421 – Dividendy** v zmysle ESA 2010.

Pri organizáciách účtujúcich v sústave **jednoduchého účtovníctva** sa vo výkaze o príjmoch a výdavkoch na riadku 9 účtujú **príjmy z organizovania podujatí** a na riadku 13 sa účtujú **príjmy z poskytovania služieb a predaja vlastných výrobkov**.

Príjmy vstupujú z hľadiska národných účtov do transakcie **P.11 – Trhová produkcia** v zmysle ESA 2010.

1.3. Vlastné zdroje

Vlastné zdroje sú totožné so súkromnými zdrojmi z činnosti.

2. Zahraničné

2.1. Verejné zdroje

Verejné zdroje zo zahraničia sú EÚ fondy, Nórske fondy, Švajčiarske fondy.

V súčasnosti sa obdobný ukazovateľ nenachádza v zdrojových údajoch.

2.2. Súkromné zdroje

Dary od jednotlivcov, dary od firiem, granty od zahraničných nadácií.

Štatistickým výkazom sa zisťuje údaj za **Prijaté dary a príspevky**, ktoré sa vykazujú v štruktúre neinvestičné a investičné. Ďalším členením je rozlíšenie peňažných a vecných darov a príspevkov, pričom vecný dar a príspevok sa ohodnocuje v eurách.

Prijaté dary a príspevky zo zahraničia sú príjmy plynúce z darov zo zahraničia (z účtovej skupiny 60-67).

Dary a príspevky, spolu s ďalšími položkami vstupujú z hľadiska národných účtov do transakcie **D.75 – Rôzne bežné transfery** v zmysle ESA 2010.

V **administratívnych zdrojoch** sa dary alebo príspevky zo zahraničia osobitne nevykazujú.

Celková výška výdavkov

Celková výška výdavkov, môže byť kalkulovaná v dvoch variantoch. Môže ísť o súčet ďalších zisťovaných výdavkov, a teda súčet miezd zamestnancov, získaného majetku, poskytnutých darov a grantov, nájmu, cestovného a poistného.

Pre porovnanie je možné zo **štatistického výkazu** vyčísliť **celkové náklady (výdavky)** organizácie za sledovaný rok.

Ďalej je možné z **administratívnych zdrojov** zistiť:

Pri organizáciách účtujúcich v sústave **podvojného účtovníctva** sa účtuje **účtovná trieda 5 spolu – náklady na činnosť**.

Pri organizáciách účtujúcich v sústave **jednoduchého účtovníctva** sa vo výkaze o príjmoch a výdavkoch na riadku 27 účtujú **výdavky celkom**.

Z hľadiska národných účtov celkové náklady (výdavky) nevstupujú do žiadnej transakcie, ale v rámci predložených výkazov účtovnými jednotkami je tento údaj k dispozícii.

1. Mzdy zamestnancov

Štruktúra údajov za **mzdy zamestnancov** je podrobne rozpísaná v časti **personálne kapacity, mzdy zamestnancov**.

2. Získaný majetok

Štatistickým výkazom sa zisťuje údaj za **obstaranie dlhodobého majetku**, ktorý zahŕňa všetky prírastky dlhodobého nehmotného majetku a dlhodobého hmotného majetku vrátane nákladov súvisiacich s obstaraním.

K dispozícii je štruktúra údajov za:

- Dlhodobý nehmotný majetok, z toho:
 - nákup a bezodplatné obstaranie nového;
 - nákup a bezodplatné obstaranie použitého;
 - vytvorenie vlastnou činnosťou.
- Dlhodobý hmotný majetok, z toho:
 - nákup a bezodplatné obstaranie nového;
z toho aj pozemky;
 - nákup a bezodplatné obstaranie použitého;
 - vytvorenie vlastnou činnosťou.

Administratívne zdroje disponujú nasledujúcimi údajmi:

Pri organizáciách účtujúcich v sústave **podvojného účtovníctva** sa účtujú na účte **623 – Aktivácia dlhodobého nehmotného majetku** a účte **624 – Aktivácia dlhodobého hmotného majetku** aktivácia obstaraného majetku, kde sa účtuje aktivácia majetku vyrobeného vo vlastnej réžii.

Na súvahových účtoch jednotiek účtujúcich v sústave podvojného účtovníctva sa účtuje **obstaranie dlhodobého nehmotného majetku a obstaranie dlhodobého hmotného majetku**.

3. Poskytnuté dary a granty iným

Štatistickým výkazom sa zisťuje údaj za poskytnuté dary v nasledujúcej štruktúre:

Poskytnuté dary a príspevky domácim subjektom, ktorými sú finančné alebo vecné dary nefinančným podnikateľským subjektom, finančným organizáciám, podnikateľom, rozpočtovým a príspevkovým organizáciám alebo priamo obyvateľstvu, nie však ostatným neziskovým inštitúciám v SR. V prípade vecného daru sa uvádza ohodnotenie daru v eurách.

Poskytnuté dary a príspevky do zahraničia sú dary a príspevky plynúce do zahraničia. V prípade vecného daru sa uvádza ohodnotenie daru v eurách.

Dary a príspevky, spolu s ďalšími položkami vstupujú z hľadiska národných účtov do transakcie **D.75 – Rôzne bežné transfery** v zmysle ESA 2010.

Administratívne zdroje disponujú nasledujúcimi údajmi:

Pri organizáciách účtujúcich v sústave **podvojného účtovníctva** sa účtujú na účte **561 – Poskytnuté príspevky organizačným zložkám**, ak sú účtovnými jednotkami, na účte **562 – Poskytnuté príspevky iným účtovným jednotkám** a **563 – Poskytnuté príspevky fyzickým osobám** sa účtujú poskytnuté príspevky alebo nárok na príspevky a na účte **567 – Poskytnuté príspevky z verejnej zbierky** sa účtujú poskytnuté dobrovoľné peňažné príspevky z verejnej zbierky podľa §67a ods. 4 zákona č. 162/2014 Z. z. o verejných zbierkach fyzickým alebo právnickým osobám, pre ktoré bola organizovaná zbierka.

Pri organizáciách účtujúcich v sústave **jednoduchého účtovníctva** sa vo výkaze o príjmoch a výdavkoch na riadku 20 účtujú **dary a príspevky iným subjektom**, ktorými sú dary a príspevky poskytnuté iným právnickým alebo fyzickým osobám.

Dary a príspevky, spolu s ďalšími položkami vstupujú z hľadiska národných účtov do transakcie **D.75 – Rôzne bežné transfery** v zmysle ESA 2010.

4. Nájom

Náklady na nájom nie je možné v súčasnosti samostatne vyčíslit' ani z jedného zdroja. Prístupný je v kumulovaných položkách.

V **štatistickom výkaze** sa nájomné vykazuje v rámci **medzispotreby**, pričom sa samostatne nevykazuje, rovnako je uvedené aj v národných účtoch pod transakciou **P.2 – Medzispotreba** v zmysle ESA 2010. Vykazované nájomné/renta vo výkaze, ako aj v národných účtoch je dôchodok, ktorý dostáva vlastník prírodného zdroja (teda z pôdy alebo z podzemných zdrojov) za to, že dá tento zdroj k dispozícii inej inštitucionálnej jednotke. Renta v tomto zmysle je vykázaná aj v štatistickom výkaze.

V **administratívnych zdrojoch** je v prípade jednotiek účtujúcich v sústave **podvojného účtovníctva** účtované na účte **518 – Ostatné služby**, kde sa účtuje dlhodobý nehmotný majetok, o ktorom účtovná jednotka rozhodla, že nie je dlhodobým majetkom a ostatné služby, ako aj nájomné, poštovné, poradenstvo a pod.

Pri organizáciách účtujúcich v sústave **jednoduchého účtovníctva** sa vo výkaze o príjmoch a výdavkoch na riadku 21 účtuje **prevádzková réžia**, kde sa však účtujú všetky výdavky súvisiace so správou účtovnej jednotky, napríklad spotreba energií, poisťné, telefónne služby, poštové služby, náhrady výdavkov podľa zákona č. 283/2002 Z. z. o cestovných náhradách

zamestnancom, náklady na propagáciu ako je tlač letákov, správne poplatky a **prenájom priestorov na výkon správy**.

Vyššie spomenuté položky z administratívnych zdrojov, spolu s ďalšími položkami, vstupujú z hľadiska národných účtov do transakcie **P.2 – Medzispotreba** v zmysle ESA 2010.

5. Cestovné

V **štatistickom výkaze** sa cestovné vykazuje ako **medzispotreba**, pričom sa samostatne nevykazuje, rovnako je uvedené aj v národných účtoch pod transakciou **P.2 – Medzispotreba** v zmysle ESA 2010.

V **administratívnych zdrojoch** je v prípade jednotiek účtujúcich v sústave **podvojného účtovníctva** účtované na účte **512 – Cestovné**, ako cestovné náhrady podľa zákona č. 283/2002 Z. z. o cestovných náhradách.

Pri organizáciách účtujúcich v sústave **jednoduchého účtovníctva** sa vo výkaze o príjmoch a výdavkoch na riadku 21 účtuje **prevádzková réžia**, kde sa však účtujú všetky výdavky súvisiace so správou účtovnej jednotky, napríklad spotreba energií, poisťné, telefónne služby, poštové služby, **náhrady výdavkov podľa zákona č. 283/2002 Z. z. o cestovných náhradách zamestnancom**, náklady na propagáciu ako je tlač letákov, správne poplatky a prenájom priestorov na výkon správy.

Vyššie spomenuté položky z administratívnych zdrojov, spolu s ďalšími položkami vstupujú z hľadiska národných účtov do transakcie **P.2 – Medzispotreba** v zmysle ESA 2010.

6. Poisťné

Štruktúra údajov za **poisťné** je podrobne rozpísaná v časti **personálne kapacity, mzdy zamestnancov**.

7. Rozdiel medzi výnosmi a nákladmi

7.1. Zisk/strata

Zo **štatistického výkazu** je možné zistiť **rozdiel celkových nákladov (výdavkov) a celkových tržieb (príjmov)**.

Z hľadiska národných účtov tento rozdiel nevstupuje do žiadnej transakcie.

Administratívne zdroje disponujú nasledujúcimi údajmi:

Pri organizáciách účtujúcich v sústave **podvojného účtovníctva** sa účtuje **výsledok hospodárenia pred zdanením**, ako rozdiel účtovnej triedy 6 a účtovnej triedy 5.

Pri organizáciách účtujúcich v sústave **jednoduchého účtovníctva** sa účtuje **rozdiel príjmov a výdavkov**.

Z hľadiska národných účtov tento rozdiel nevstupuje do žiadnej transakcie.

8. Výška dane z príjmov

Štatistickým výkazom sa v súčasnosti nezisťuje výška dane z príjmu.

Administratívne zdroje disponujú nasledujúcimi údajmi:

Pri organizáciách účtujúcich v sústave **podvojného účtovníctva** sa účtuje na účte **591 – Daň z príjmov**, teda výška splatných daní podľa daňového priznania. Na účte **595 – Dodatočné odvody dane z príjmov** sa účtuje vyrubenie rozdielu dane a príjmov za minulé roky a v prospech tohto účtu vrátenie preplatku dane z príjmov za minulé roky.

Pri organizáciách účtujúcich v sústave **jednoduchého účtovníctva** sa účtuje na riadku 27 **daň z príjmov**.

Vyššie uvedené položky vstupujú z hľadiska národných účtov vstupuje do transakcie **D.51 – Dane z dôchodkov v zmysle ESA 2010.**

9. Celková výška majetku

Štatistickým výkazom sa zisťuje údaj za **odpisy dlhodobého nehmotného a hmotného majetku**, ktoré je spravodajská jednotka povinná účtovať podľa § 28 zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve z účtu 551 – Odpisy dlhodobého nehmotného a hmotného majetku, a to len pri jednotách, ktorých ročný obrat je nižší ako 6 640 €.

Spravodajské jednotky s ročným obratom vyšším ako 6 640 € uvádzajú údaje za **dlhodobý majetok**, a to stav k 1.1 (obstarávacia cena, oprávky), zmeny v priebehu roka (prírastky spolu, z toho bezodplatné obstaranie, úbytky spolu, z toho manká a škody spôsobené živelnými pohromami), stav k 31.12. (obstarávacia cena, oprávky) a odpisy v sledovanom roku.

Dlhodobý nehmotný majetok sa vykazuje v nasledujúcej štruktúre:

- aktivované náklady na vývoj;
- softvér;
- oceniteľné práva;
- ostatný dlhodobý nehmotný majetok.

Dlhodobý hmotný majetok sa vykazuje v nasledujúcej štruktúre:

- stavby, z toho aj budovy na bývanie;
- samostatné hnutelné veci a súbory vecí, z toho stroje, prístroje a zariadenia (kancelárske stroje a počítače a rozhlasové, televízne a telekomunikačné zariadenia) a dopravné prostriedky;
- pestovateľské celky trvalých porastov;
- základné stádo a ťažné zvieratá;
- pozemky;
- umelecké diela a zbierky;
- ostatný dlhodobý hmotný majetok.

Ďalej sa v štatistickom výkaze sleduje **stav zásob**, v členení na:

- materiál;
- výrobky a zvieratá;
- nedokončená výroby a polotovary vlastnej výroby;
- tovar.

V administratívnych zdrojoch je na súvahových účtoch jednotiek účtujúcich v sústave **podvojného účtovníctva**, na strane aktív, vykázaný **majetok spolu aj v členení na neobežný a obežný majetok**.

Neobežný majetok je rozdelený na:

- dlhodobý nehmotný majetok;
- dlhodobý hmotný majetok;
- dlhodobý finančný majetok.

Obežný majetok je rozdelený na:

- zásoby;
- dlhodobé pohľadávky;
- krátkodobé pohľadávky;
- finančné účty.

V prípade jednotiek účtujúcich v sústave **jednoduchého účtovníctva** je na súvahových účtoch, na strane majetok, vykázaný **majetok spolu** aj v členení:

- dlhodobý nehmotný majetok;
- dlhodobý hmotný majetok;
- dlhodobý finančný majetok;
- zásoby;
- pohľadávky;
- peniaze;
- ceniny;
- bankové účty;
- krátkodobé cenné papiere a ostatný krátkodobý finančný majetok.

Tabuľka 8: Prehľad dostupnosti údajov satelitného účtu

Veľkosť a zloženie NS	Právne formy	- Nadácie - Neinvestičné fondy - Neziskové organizácie podľa zákona č. 213/1997 - Občianske združenia - Medzinárodné organizácie a združenia	- Organizačné jednotky združení	- Organizačné jednotky občianskych združení (OJ OZ - len nadriadená organizácia)	Poznámka
	počet organizácií	46 129	4 269	10 468	V RO k 31.8.2017; OJ OZ MV SR k 31.10.2017
Vnútorne členenie NO	Oblasti činnosti	RO	RO	x	SK NACE
	Cieľové skupiny	x	x	x	
	Sídlo	RO	RO	MV SR	Adresa; Triedenie podľa KRAJ
	Geografická pôsobnosť	x	x	x	
	Dĺžka pôsobenia	RO	RO	x	Deň vzniku
	Typy aktivít	x	x	x	
	Zamerania navonok/dovnútra	x	x	x	
Personálne kapacity	Počet zamestnancov:	ŠZ/RO	x	x	ŠZ – výberová vzorka výkazov obsahuje presný počet; veľkostná kategória podľa počtu zamestnancov v RO
	-vek	x	x	x	
	-rod	x	x	x	
	-typ pracovného pomeru	ŠZ	x	ŠZ	Zvlášť určený počet pracovníkov na dohody a dobrovoľníkov
	-dĺžka pracovného pomeru	x	x	x	
	-znevýhodnené osoby	x	x	x	
	-pracovná pozícia	x	x	x	
	-kumulácia funkcií	x	x	x	
	-mzdy zamestnancov	ŠZ/AZ	AZ	ŠZ/AZ	ŠZ – výberová vzorka výkazov + dopočet; AZ kumulatív z predložených výkazov
	Počet dobrovoľníkov:	ŠZ	x	ŠZ	ŠZ – výberová vzorka výkazov + dopočet
	-vek	x	x	x	
	-rod	x	x	x	
	-oblasť pôsobenia	x	x	x	
	-zameranie	x	x	x	

Veľkosť a zloženie NS	Právne formy	- Nadácie - Neinvestičné fondy - Neziskové organizácie podľa zákona č. 213/1997 - Občianske združenia - Medzinárodné organizácie a združenia	- Organizačné jednotky združení	- Organizačné jednotky občianskych združení (OJ OZ - len nadriadená organizácia)	Poznámka
	počet organizácií	46 129	4 269	10 468	V RO k 31.8.2017; OJ OZ MV SR k 31.10.2017
	-počet odpracovaných hodín	ŠZ	x	ŠZ	ŠZ – výberová vzorka výkazov + dopočet
	-hodnota práce	x	x	x	
	-firemné dobrovoľníctvo	x	x	x	
	Počet členov:	x	x	x	
	-vek	x	x	x	
	-rod	x	x	x	
Ekonomická hodnota NS	Celková výška príjmov:	ŠZ/AZ	AZ	ŠZ/AZ	Zdrojové zisťovanie; alebo súčtová položka a) + b)
	a) domáce:	-	-	-	Išlo by o súčtovú položku a1) + a2)
	a1) verejné zdroje	-	-	-	Išlo by o súčtovú položku a1i) až a1iiii)
	a1i) štátne dotácie	ŠZ/AZ	AZ	ŠZ/AZ	Iba kumulatívne
	a1ii) regionálne dotácie	ŠZ/AZ	AZ	ŠZ/AZ	
	a1iii) miestne dotácie	ŠZ/AZ	AZ	ŠZ/AZ	
	a1iiii) EÚ spolufinancovania	x	x	x	
	a1iiii) asignácia podielu zaplatenej dane	AZ	AZ	AZ	
	a2) súkromné zdroje	x	x	x	Išlo by o súčtovú položku a2i) až a1ii)
	a2i) na činnosť	ŠZ/AZ	AZ	ŠZ/AZ	
	a2ii) z činnosti	ŠZ/AZ	AZ	ŠZ/AZ	
	a3) vlastné zdroje	-	-	-	Totožná položka so súkromnými zdrojmi z činnosti
	b) zahraničné:	-	-	-	Išlo by o súčtovú položku b1) + b2)
	b1) verejné zdroje	x	x	x	
	b2) súkromné zdroje	ŠZ	x	ŠZ	
	Celková výška výdavkov:	ŠZ/AZ	AZ	ŠZ/AZ	Zdrojové zisťovanie, alebo súčtová položka nižšie vymenovaných.
-mzdy zamestnancov	ŠZ/AZ	AZ	ŠZ/AZ		

Veľkosť a zloženie NS	Právne formy	- Nadácie - Neinvestičné fondy - Neziskové organizácie podľa zákona č. 213/1997 - Občianske združenia - Medzinárodné organizácie a združenia	- Organizačné združenia	- Organizačné jednotky občianskych združení (OJ OZ - len nadriadená organizácia)	Poznámka
	počet organizácií	46 129	4 269	10 468	V RO k 31.8.2017; OJ OZ MV SR k 31.10.2017
	-získaný majetok	ŠZ/AZ	AZ	ŠZ/AZ	
	-poskytnuté dary a granty iným	ŠZ/AZ	AZ	ŠZ/AZ	
	-nájom	x	x	x	Len v kumulovaných položkách
	-cestovné	ŠZ/AZ	AZ	ŠZ/AZ	Zo ŠZ len v kumulovanej položke; v AZ samostatne
	-poistné	-	-	-	V položke mzdy zamestnancov
	Rozdiel medzi výnosmi a nákladmi:	ŠZ/AZ	AZ	ŠZ/AZ	
	zisk/strata	ŠZ/AZ	AZ	ŠZ/AZ	
	výška dane z príjmov	ŠZ/AZ	AZ	ŠZ/AZ	
	Celková výška majetku:	ŠZ/AZ	AZ	ŠZ/AZ	
	-hmotný majetok	ŠZ/AZ	AZ	ŠZ/AZ	
	-nehmotný majetok	ŠZ/AZ	AZ	ŠZ/AZ	
	-obežný majetok	ŠZ/AZ	AZ	ŠZ/AZ	

Zdroj: *vlastné spracovanie*

AZ – *Administratívny zdroj*

ŠZ – *Štatistický zdroj*

RO – *Štatistický register organizácií*

3.4. Ocenenie tvorby satelitného účtu

Definovanie súčasných možností poskytnutia údajov

ŠÚ SR má v súčasnosti k dispozícii zdrojové údaje za organizácie, ktoré v zmysle metodiky ESA 2010 pokrývajú **sektor neziskových inštitúcií slúžiacich domácnostiam**. Z uvedeného sektora **78,6 % organizácií tvorí mimovládny neziskový sektor**. Takisto z cieľového súboru organizácií satelitného účtu sú **takmer všetky organizácie v zmysle metodiky ESA 2010 zaradené v sektore neziskových inštitúcií slúžiacich domácnostiam**. Organizácie s právnou formou **organizačné jednotky združení a organizačné jednotky občianskych združení** sú taktiež súčasťou sektora **neziskových inštitúcií slúžiacich domácnostiam**.

Individuálne údaje sú k dispozícii zo štatistického zisťovania za 2 009 organizácií a 39 organizačných jednotiek občianskych združení (len za nadriadené organizácie) a z administratívnych zdrojov za 3 868 organizácií, 338 organizačných jednotiek združení a 33 organizačných jednotiek občianskych združení (len za nadriadené organizácie).

Z celkového súboru základných piatich právnych foriem (46 129 jednotiek) bolo **pokrytie administratívnymi výkazmi 8,39 %**. Zo súboru jednotiek s právnou formou **731 – organizačné jednotky združení** (4 269 jednotiek) bolo **pokrytie 7,92 %**. Zo súboru organizačných jednotiek občianskych združení (10 468 jednotiek, ale len 138 s formátom IČO, ktoré bolo možné porovnať) bolo **pokrytie 23,91 %**.

Z celkového súboru základných piatich právnych foriem (46 129 jednotiek) bolo **pokrytie štatistickými výkazmi 4,36 %**. Zo súboru jednotiek s právnou formou **731 – organizačné jednotky združení** (4 269 jednotiek) **nebol predložený žiadny výkaz**. Zo súboru organizačných jednotiek občianskych združení (10 468 jednotiek, ale len 138 s formátom IČO, ktoré bolo možné porovnať) bolo **pokrytie 26,81 %**.

Oba výkazy (administratívny aj štatistický) predložilo 632 spravodajských jednotiek a 366 jednotiek je zahrnutých v cieľovom súbore organizácií satelitného účtu.

Údajová základňa, ktorou ŠÚ SR disponuje, sa využíva na zostavenie **národných účtov za sektor neziskových organizácií slúžiacich domácnostiam**. Pri zostavovaní národných účtov je potrebné prejsť z podnikového účtovníctva na národný koncept. Údaje z administratívnych zdrojov nie sú upravené na národné, ale podnikové účtovníctvo, a preto jednotlivé položky nezodpovedajú úplne definíciám transakcií ESA 2010. Jednotlivé položky sa účtujú v súlade so zákonom o účtovníctve. Z tohto dôvodu sú štatistické výkazy prispôbené potrebám národných účtov a kumulované položky z administratívnych zdrojov sa častokrát zisťujú v podrobnejšej štruktúre. Keďže štatistické zisťovanie je výberové, pri zostavovaní národných účtov sa transakcie dopočítavajú a odhadujú na celý súbor organizácií. Pokiaľ sa využívajú administratívne zdroje, tieto sú len podporné a musia byť odhadované na národný koncept účtovníctva.

Z takto zostavených národných účtov je k dispozícii sektorový účet s celou postupnosťou bežných účtov za neziskové organizácie slúžiace domácnostiam, ktorý obsahuje transakcie v zmysle metodiky ESA 2010.

S prihliadnutím na početnosť predložených výkazov, pokrytie administratívnymi zdrojmi je dostačujúce na to, aby mohli byť vykonané kvalifikované dopočty a odhady požadovaných údajov na celkový cieľový súbor organizácií. Čiastočne obmedzujúca je kvalitatívna základňa, nakoľko jednotky účtujúce v sústave jednoduchého účtovníctva vykazujú menší rozsah údajov, ktoré by nemuseli postačovať na pokrytie požadovaných údajov. Väčší podiel organizácií účtuje v sústave jednoduchého účtovníctva, čo môže signalizovať aj fakt, že väčšina položiek by bola vykázaná ako nulová – teda bez činnosti.

Z hľadiska početnosti predložených štatistických výkazov, by bolo žiadúce prijať opatrenia na zvýšenie návratnosti výkazov.

Definovanie parametrov ovplyvňujúcich zostavenie požadovaného satelitného účtu

Z kvalitatívneho hľadiska sú údaje zo štatistických a administratívnych zdrojov rozdielne. Preto si aj jednotlivé požadované údaje vyžadujú presné definície. Z tohto dôvodu možno uviesť, že ŠÚ SR disponuje dostatočnou údajovou základňou týkajúcou sa ekonomickej hodnoty jednotlivých organizácií. Pre dodatočné údaje, ktoré sa nenachádzajú v žiadnych zdrojoch, by bolo potrebné rozšírenie existujúceho zisťovania, alebo zaradenie úplne nového zisťovania do Programu štátnych štatistických zisťovaní.

Parametre zostavenia satelitného účtu:

1. Metodika zostavenia satelitného účtu

V zmysle požiadaviek na obsahovú náplň satelitného účtu a rozsahu jednotiek, ktoré majú byť doňho zaradené, je potrebné zostaviť Metodiku satelitného účtu mimovládnych neziskových organizácií, keďže požadovaný satelitný účet úplne nezodpovedá medzinárodným metodikám. Išlo by o satelitný účet pre národné potreby s vlastnými špecifikami.

V súvislosti s metodikou musia byť stanovené klasifikácie a číselníky, ktoré by boli využívané pri zostavení satelitného účtu a používané pri jednotlivých triedeniach a agregáciách. Klasifikácie a číselníky musia byť integrované do interného informačného systému ŠÚ SR (IŠIS – Integrovaný štatistický informačný systém, podsystém METIS).

Potrebné je zohľadniť klasifikácie:

- **COPNI – Klasifikácia výdavkov neziskových inštitúcií slúžiacich domácnostiam, verzia 2004** – klasifikácia sa v súčasnosti používa pre štatistické účely.
- **ICNPO – Medzinárodná klasifikácia neziskových organizácií** – klasifikácia nie je legislatívne záväzná a pre štatistické účely sa nepoužíva.
- **SK ISCO 2016 – Štatistická klasifikácia zamestnaní, verzia 2016** – klasifikácia je v súčasnosti právne záväzná pre štatistické účely. Zverejnená je v Zbierke zákonov ako Vyhláška Štatistického úradu Slovenskej republiky č. 384/2015, ktorou sa vydáva štatistická klasifikácia zamestnaní.

Ďalej musia byť popísané presné definície a metodika jednotlivých sledovaných údajov.

2. Organizácie zahrnuté do zisťovania

Keďže neziskový sektor v zmysle metodiky ESA 2010 nie je totožný so sektorom mimovládnych neziskových organizácií, je potrebné vychádzať z novej opory jednotiek, za ktoré sa bude vykonávať zisťovanie. V rámci náhodného výberu budú oslovené organizácie tak, aby bolo zabezpečené dostatočné pokrytie sektoru údajmi, nad ktorými bude nevyhnutné vykonať do počty a odhady.

Ďalej musí byť metodicky určený rozsah organizácií cieľového súboru, metodika výberu organizácií do zisťovania, metodika do počtov a odhadov.

3. Nové položky zisťovania

V rámci podkapitoly 3.3 boli definované chýbajúce údaje pre potreby zostavenia satelitného účtu mimovládnych neziskových organizácií v zmysle podľa zadania Úradu splnomocnenca vlády SR pre rozvoj občianskej spoločnosti.

Rozdiel medzi požadovanými dátami a údajmi zo zdrojových výkazov je aj v pojmoch a v presnej špecifikácii jednotlivých požiadaviek.

Z dôvodu nových definícií položiek bude potrebné okrem metodického popisu k jednotlivým pojmom definovať nové typológie a zriadiť nové číselníky pri tých údajoch, ktoré si to

vyžadujú. Takisto bude potrebné o tieto, v súčasnosti nezisťované údaje, doplniť štatistický výkaz:

Modul – základné informácie o organizácií – nový

- **Oblasti činnosti** – pokiaľ sa nevyužije klasifikácia SK NACE Rev. 2, bude potrebné aplikovať klasifikáciu ICNPO.
- **Cieľové skupiny** – bude potrebné vytvoriť typológiu cieľových skupín (zoznam, z ktorého sa bude realizovať výber). Keďže mnohé organizácie poskytujú služby pre viaceré cieľové skupiny, uvádzali by sa kľúčové alebo primárne skupiny, prípadne potom ďalšie cieľové skupiny. Vytvorí sa číselník alebo zoznam podľa rozsahu údajov.
- **Geografická pôsobnosť** – prebral by sa číselník KRAJ – NUTS 3 (Bratislavský kraj, Trnavský kraj, Trenčiansky kraj, Nitriansky kraj, Žilinský kraj, Banskobystrický kraj, Prešovský kraj, Košický kraj, Zahrančie). Možné je použiť aj podrobnejší číselník – okres.
- **Typy aktivít** – opätovne nová typológia typov aktivít, ktoré organizácie vykonávajú. Rozlišujú sa servisné aktivity (poskytovanie služieb), advokačné aktivity (obhajovanie záujmov) a strešné aktivity (tzv. umbrella organizations).
- **Zamerania navonok/dovnútra** – zameranie do vnútra znamená, že služby sú poskytované členom, teda vzájomne prospešné organizácie. Zameranie smerom von znamená, že aktivity organizácie sú určené širšej verejnosti. V súčasnosti takáto typológia nie je zadefinovaná.

PRÍKLAD

Oblasti činnosti	zadat' kód ICNPO/NACE
Cieľové skupiny	zadat' kód/výber zo zoznamu
Geografická pôsobnosť	NUTS 3
Typy aktivít	výber zo zoznamu
Zamerania navonok/dovnútra	výber zo zoznamu

Návrh dopytovania je ilustratívny z dôvodu potreby odhadnúť rozsah a hodnotu ďalšieho dopytovania.

Modul – Pracujúce osoby, mzdy a ostatné náklady – doplnenie

- **Vek** – pri štruktúre zamestnancov, ako aj dobrovoľníkov a členov, je cieľom zisťovať vek; bolo by vhodné definovať vekové intervaly, za ktoré sa bude udávať počet osôb.
- **Rod** – pri štruktúre zamestnancov, ako aj dobrovoľníkov a členov je cieľom zisťovať rod, ktorý z hľadiska definície nezodpovedá v súčasnosti zisťovanému pohlaviu. Preto bude potrebná presnejšia definícia cieľových údajov, ktoré sa majú zisťovať.
- **Typ pracovného pomeru** – zaviesť číselník podľa pracovnoprávných, štátnozamestnaneckých a obdobných platných pracovných pomerov, ako aj dohôd o prácach vykonávaných mimo pracovného pomeru.
- **Dĺžka pracovného pomeru** – bolo by vhodné definovať intervaly dĺžky pracovného pomeru, za ktoré sa bude udávať počet osôb.
- **Znevýhodnené osoby** – pri vymedzení znevýhodnených osôb by sa vychádzalo z definície znevýhodneného uchádzača o zamestnanie v zákone č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti. V zmysle tohto zákona je znevýhodnenou osobou občan:
 - a) mladší ako 26 rokov veku, ktorý ukončil príslušným stupňom vzdelania sústavnú prípravu na povolanie v dennej forme štúdia pred menej ako dvomi rokmi a od jej ukončenia nemal pravidelne platené zamestnanie;
 - b) starší ako 50 rokov veku;
 - c) vedený v evidencii uchádzačov o zamestnanie najmenej 12 po sebe nasledujúcich mesiacov;

- d) dosiahol vzdelanie nižšie ako stredné odborné vzdelanie;
 - e) najmenej 12 po sebe nasledujúcich kalendárnych mesiacov pred zaradením do evidencie uchádzačov o zamestnanie nemal pravidelne platené zamestnanie, (pravidelne platené zamestnanie je zamestnanie, ktoré trvalo najmenej šesť po sebe nasledujúcich mesiacov);
 - f) štátny príslušník tretej krajiny, ktorému bol udelený azyl, alebo ktorému bola poskytnutá doplnková ochrana;
 - g) žije ako osamelá dospelá osoba s jednou alebo viacerými osobami odkázanými na jeho starostlivosť, alebo osoba starajúca sa aspoň o jedno dieťa pred skončením povinnej školskej dochádzky;
 - h) so zdravotným postihnutím.
- **Pracovná pozícia** – na určenie pracovnej pozície by bolo možné využiť klasifikáciu SK ISCO 2016.
 - **Kumulácia funkcií** – nová typológia funkcií, ktoré sa vykonávajú, alebo použitie SK ISCO 2016.
 - **Oblasť pôsobenia dobrovoľníkov** – nová typológia oblastí pôsobenia dobrovoľníkov vrátane číselníka.
 - **Zameranie dobrovoľníkov** – nová typológia zamerania dobrovoľníkov vrátane číselníka.
 - **Hodnota práce dobrovoľníkov** – pokiaľ by sa vyžadoval výpočet vychádzajúci z priemernej hrubej mzdy bez ohľadu na triedu zamestnania, bol by založený na počte hodín vykonanej dobrovoľníckej práce násobených priemernou hrubou hodinovou mzdou, išlo by o nový údaj, ktorý ŠÚ SR zatiaľ nevypočítava, ale ku ktorému sú zdrojové údaje k dispozícii. Priemernú hodinovú mzdu zverejňuje ŠÚ SR¹⁸.
 - **Firemné dobrovoľníctvo** – uvedie sa počet firemných dobrovoľníkov. Firemné dobrovoľníctvo je, keď sa podnikateľský subjekt aktívne zapojí prostredníctvom svojich zamestnancov do podpory komunity a dobročinných aktivít.

PRÍKLAD

		V sledovanom roku		
		1 (uvedie sa počet)	2	3
Priemerný evidenčný počet zamestnancov prepočítaný	r. 1		x	X
I. z toho ženy (z r.1)	2		x	X
II. z toho do 25 rokov (z r.1) (napríklad)	3		x	X
.....	...		x	X
60 a viac rokov			x	X
III. z toho typ pracovného pomeru (z r.1)			uvedie sa kód (typ pomeru)	priemerná dĺžka trvania
.....				
IV. z toho pracovná pozícia (z r.1)			kód ISCO	X
.....				
V. z toho prípadná ďalšia pracovná			kód ISCO	X

¹⁸

Databáza STATdat.; [http://statdat.statistics.sk/cognosext/cgi-bin/cognos.cgi?b_action=cognosViewer&ui.action=run&ui.object=storeID\(%22iBA399D7EF17848368E62761764BB8C0C%22\)&ui.name=Dynamika%20n%c3%a1kladov%20pr%c3%a1ce%20pod%c4%bea%20krajov%20%5bnp1101r%5d&run.outputFormat=&run.prompt=true&cv.header=false&ui.backURL=%2fcognosext%2fcps4%2fportlets%2fcommon%2fclose.html](http://statdat.statistics.sk/cognosext/cgi-bin/cognos.cgi?b_action=cognosViewer&ui.action=run&ui.object=storeID(%22iBA399D7EF17848368E62761764BB8C0C%22)&ui.name=Dynamika%20n%c3%a1kladov%20pr%c3%a1ce%20pod%c4%bea%20krajov%20%5bnp1101r%5d&run.outputFormat=&run.prompt=true&cv.header=false&ui.backURL=%2fcognosext%2fcps4%2fportlets%2fcommon%2fclose.html)

PRÍKLAD

	r.	V sledovanom roku		
		1 (uvedie sa počet)	2	3
pozícia (z r.1)				
.....				
VI. z toho znevýhodnené osoby (z r.1)			uvedie sa kód (osoby)	X
.....	n			
Počet dobrovoľníkov	5		x	X
I. z toho ženy (z r. 5)	...		x	X
II. z toho do 25 rokov (z r. 5)			x	X
.....			x	X
III. z toho oblasť pôsobenia dobrovoľníkov (z r. 5)			uvedie sa kód (oblasť)	X
.....				
IV. z toho zameranie dobrovoľníkov (z r. 5)			uvedie sa kód (zameranie)	X
.....				
V. z toho firemní dobrovoľníci (z r. 5)			x	X
Počet členov			x	X
I. z toho ženy (z r. n)			x	X
II. z toho do 25 rokov (z r. n)			x	X
.....	n		x	X

Návrh dopytovania je ilustratívny z dôvodu potreby odhadnúť rozsah a hodnotu ďalšieho dopytovania.

Niektoré z požadovaných údajov majú charakter osobných údajov, preto ich nebude možné zbierať individuálne, len v agregáciách. Otázna je aj ochota zo strany respondentov poskytovať citlivé údaje.

Takisto zisťovanie viacerých dimenzií, napríklad v prípade typu pracovného pomeru aj jeho dĺžky, alebo kumulácie funkcií, môže byť problematické na zisťovanie, agregáciu, ako aj vyhodnotenie.

Modul – Základné finančné ukazovatele – doplnenie

- **Domáce verejné zdroje** – zisťované údaje by boli rozšírené o položky štátne dotácie, regionálne dotácie a miestne dotácie.
- **EÚ spolufinancovanie** – v súčasnosti zisťované údaje by boli rozšírené o položky spolufinancovania z Úradu vlády SR, prípadne z jednotlivých ministerstiev pre príslušné operačné programy.
- **Príspevky z podielu zaplatenej dane** – zisťované údaje sa doplnia o výšku prijatých príspevkov z podielu zaplatenej dane.
- **Zahraničné verejné zdroje** – v súčasnosti zisťované údaje by boli rozšírené o položky EÚ fondy, Nórske fondy, Švajčiarske fondy. Ďalším triedením by boli prijaté dary a príspevky od zahraničných firiem, jednotlivcov a granty od zahraničných nadácií.
- **Sponzoring, charitatívna reklama, verejné zbierky, dedičstvo, sociálne podnikanie** – zisťované údaje by boli rozšírené o uvedené príjmové položky. Charitatívna reklama je finančný alebo vecný príspevok, alebo iné plnenie určenú na reklamu. Príjmy zo

sociálneho podnikania sa určovali v zmysle zákona o sociálnej ekonomike a sociálnych podnikoch, pokiaľ bude prijatý.

- **Výška dane z príjmov** – v súčasnosti zisťované údaje by boli rozšírené o daň z príjmu.

PRÍKLAD

			V sledovanom roku (v EUR)	
			peňažné	vecné
			1	2
...				x
Príspevky zo štátneho rozpočtu a z rozpočtov miest a obcí	Neinvestičné	11		x
	Investičné	12		x
z toho štátne dotácie				x
z toho regionálne dotácie				x
z toho miestne dotácie				x
Prijaté dary a príspevky zo zahraničia	Neinvestičné			
	investičné			
z toho EÚ fondy				x
z toho Nórske fondy				x
z toho Švajčiarske fondy				x
z toho fyzické osoby				
z toho právnické osoby				
z toho nadácie				
EÚ spolufinancovanie				x
Prijaté sponzorské				
Charitatívna reklama				
Výnosy z verejnej zbierky				x
Získané dedičstvo				
Príjmy zo sociálneho podnikania				x
Príspevky z podielu zaplatenej dane				x
Daň z príjmu			n	

Návrh dopytovania je ilustratívny z dôvodu potreby odhadnúť rozsah a hodnotu ďalšieho dopytovania.

Modul – Medzispotreba a dopĺňajúce finančné ukazovatele – doplnenie

- **Nájomné, cestovné** – v súčasnosti zisťované údaje by boli rozšírené o položku nájomné a cestovné, keďže v súčasnosti sa uvádzajú kumulatívne. Podrobné členenie je zisťované štatistickým výkazom raz za tri roky.

PRÍKLAD

		V sledovanom roku (v EUR)
		1
Medzispotreba	1	
z toho manká a škody na zásobách	2	
z toho nájomné	3	
z toho cestovné	4	

Návrh dopytovania je ilustratívny z dôvodu potreby odhadnúť rozsah a hodnotu ďalšieho dopytovania.

V rámci doplnenia jednotlivých riadkov zisťovania je potrebné spracovať aj metodické vysvetlivky k novým položkám výkazu. Keďže budú požadované nové údaje, očakáva sa zvýšený dopyt spravodajských jednotiek na metodické usmernenia k vykazovaniu.

Ocenenie uvedených parametrov 1. Metodika zostavenia satelitného účtu, 2. Organizácie zahrnuté do zisťovania a 3. Nové položky zisťovania

Ocenenie uvedených parametrov 1. Metodika zostavenia satelitného účtu, 2. Organizácie zahrnuté do zisťovania a 3. Nové položky zisťovania možno zahrnúť do **Prípravnej fázy zostavenia satelitného účtu**, ktorá pozostáva z vyčíslenia viacerých činností, ktoré bude nevyhnutné vykonať. Vyčíslené náklady sú **jednorazovými nákladmi**, ktoré je potrebné vynaložiť pri prvom zavedení zisťovania a nebudú sa už každoročne opakovať. Pri výpočte nákladov sa vychádzalo z reálnych odpracovaných hodín a nákladov ŠÚ SR na zisťovanie o nezárobkových organizáciách, ako aj s prihliadnutím na priemerné platy ŠÚ SR. Jednotlivé činnosti nevyhnuté pre prípravu zisťovania sú ocenené v tabuľke 9.

Tabuľka 9: Vyčíslenie nákladov Prípravnej fázy zostavenia satelitného účtu

Činnosť	Hodiny	Spolu (čm)	Osobné náklady (€)	Réžia 40 %	Celkové náklady (€)
Technické spracovanie klasifikácie/číselníka (tvorba nových číselníkov)	100	0,75	1 261	504	1 765
Tvorba metodiky zostavenia satelitného účtu	750	5,64	9 454	3 782	13 235
Metodika zisťovania (výberu, dopočtov a odhadov)	750	5,64	9 454	3 782	13 235
Metodika ukazovateľov	300	2,26	3 782	1 513	5 294
Návrh modulov unifikovaného štatistického formulára	100	0,75	1 261	504	1 765
Špecifikácia kontrol	100	0,75	1 261	504	1 765
Technické spracovanie formulára (IŠIS)	80	0,60	1 008	403	1 412
Testovanie	120	0,90	1 513	605	2 118
SPOLU činnosti	2 300	17,29	28 992	11 597	40 588
* preklad klasifikácie ICNPO (12 normostrán; (normostrana/11 €))					132
* preklad metodiky (150 normostrán; (normostrana/11 €))					1 650
SPOLU činnosti a preklady					42 370

Zdroj: *vlastné spracovanie*
čm – človekomesiac

Celkové náklady potrebné na Prípravnú fázu zostavenia satelitného účtu predstavujú sumu **42 370 € vrátane všetkých nevyhnutných činností a prekladov**.

4. Zostavenie satelitného účtu

V zmysle pripravenej metodiky bude zostavený satelitný účet za mimovládne neziskové organizácie. V rámci zostavenia satelitného účtu sa vykoná **Zber a spracovanie údajov**, ktoré pozostávajú z viacerých individuálnych činností, ktoré bude nevyhnutné vykonať. Vyčíslené náklady na tieto činnosti sú **opakovanými nákladmi**, ktoré je potrebné vynaložiť pri zavedení zisťovania, a pokiaľ sa bude satelitný účet zostavovať na pravidelnej báze, tieto náklady sa budú každoročne opakovať.

Pri výpočte nákladov sa vychádzalo z reálne odpracovaných hodín a nákladov ŠÚ SR na zisťovanie o nezárobkových organizáciách, ako aj s prihliadnutím na priemerné platy ŠÚ SR.

Vyčíslenie nákladov na **Oslovenie spravodajských jednotiek vrátane konzultácií vychádza z predpokladu aplikácie elektronického zberu a s tým spojenej funkčnosti elektronických schránok právnických osôb a organizačných zložiek**. Pokiaľ elektronické schránky nebudú funkčné, bude potrebné oslovenie spravodajských jednotiek realizovať klasickou, listovou formou, čo by mohlo uvedené náklady niekoľkonásobne zvýšiť (poštové náklady, obálky, listy, tlač nových štatistických výkazov).

Jednotlivé činnosti nevyhnuté pre zber a spracovanie údajov sú ocenené v tabuľke 10.

Tabuľka 10: Vyčíslenie nákladov na Zber a spracovanie satelitného účtu

Činnosť	Hodiny	Spolu (čm)	Osobné náklady (€)	Réžia 40 %	Celkové náklady (€)
Oslovenie spravodajských jednotiek vrátane konzultácií (elektronické schránky)	120	0,90	1 513	605	2 118
Generovanie prístupových práv k štatistickým formulárom	250	1,88	3 151	1 261	4 412
Zber a kontrola úplnosti SSJ	550	4,14	6 933	2 773	9 706
Kontroly a opravy údajov	1 100	8,27	13 866	5 546	19 412
Spracovanie zisťovania	50	0,38	630	252	882
Dopočítanie a doodhadovanie údajov	150	1,13	1 891	756	2 647
Zostavenie satelitného účtu	200	1,50	2 521	1 008	3 529
Spolu činnosti	2 420	18,20	30 504	12 202	42 706

Zdroj: vlastné spracovanie

čm – človekomesiac

SSJ – súbor spravodajských jednotiek

Celkové náklady potrebné na Zber a spracovanie údajov predstavujú sumu **42 706 €**, v čom sú **zahrnuté náklady na všetky nevyhnutné individuálne činnosti**. Vyčíslené náklady vychádzajú z ocenenia počtu spravodajských jednotiek na úrovni **10 % výberovej vzorky z opory**. So zvyšujúcou sa výberovou vzorkou budú samozrejme rásť aj náklady takto: **Pri počte spravodajských jednotiek na úrovni 20 % výberovej vzorky z opory sa náklady zvýšia o 22,5 % a pri počte spravodajských jednotiek na úrovni 30 % výberovej vzorky z opory sa náklady zvýšia o 45 % oproti vyčísleniu uvedenému v tabuľke 10.**

4. Závěry

Satelitný účet tak, ako je definovaný Úradom splnomocnenca vlády SR pre rozvoj občianskej spoločnosti nezodpovedá požiadavkám vyplývajúcim z medzinárodných metodík a z tohto dôvodu nie je takto zostavený účet využiteľný pre potreby ŠÚ SR. Pri zostavení satelitného účtu pre účely ŠÚ SR je aplikácia medzinárodných metodík nevyhnutná, pričom jednotlivé transakcie musia spĺňať požiadavky vyplývajúce z metodiky ESA 2010.

Varianty zostavenia satelitného účtu za mimovládne neziskové organizácie:

0. variant – poskytnutie údajov

Nultým variantom by bolo **poskytnutie štatistických a administratívnych zdrojov za vybrané právne formy organizácií**, ktoré majú byť predmetom satelitného účtu. Z údajov, ktoré sú vykazované v jednotlivých zdrojoch, je možné zistiť prevažnú väčšinu údajov požadovaných Úradom splnomocnenca vlády SR pre rozvoj občianskej spoločnosti. Kombináciou zdrojov údajov a metódami odhadov a dopočtov je možné odhadnúť celkovú hodnotu sektora, čo si Úrad splnomocnenca vlády SR pre rozvoj občianskej spoločnosti bude realizovať vo vlastnej réžii.

Odhad nákladov

K uvedenému poskytovaniu údajov je potrebné uzatvoriť rámcovú zmluvu so ŠÚ SR o poskytovaní údajov.

1. variant – poskytnutie údajov za bežné účty sektora NZISD

Obdobou nultého variantu je poskytnutie postupnosti bežných účtov za sektor NZISD v zmysle metodiky ESA 2010. Pri bežnom účte za sektor NZISD cieľový súbor organizácií nie je totožný s požiadavkami Úradu splnomocnenca vlády SR pre rozvoj občianskej spoločnosti.

Bežný účet obsahuje transakcie v zmysle metodiky ESA 2010 ako je medzispotreba, mzdy a náhrady mzdy zamestnancov, povinné príspevky na sociálne zabezpečenie platené zamestnávateľom, sociálne náklady, ostatné dane a poplatky za výrobky a služby, daň z príjmu, celkové prijaté/platené úroky, prijaté dividendy, prijaté/platené nájomné z pôdy a podzemných zdrojov (renta), prijaté/platené poistné neživotné, prijaté/platené ostatné bežné transfery, trhovú produkciu a produkciu.

Odhad nákladov

Uvedená postupnosť bežných účtov sa odosiela do Eurostatu¹⁹ a zverejňuje sa v databáze ŠÚ SR – DATAcube²⁰. ŠÚ SR vyčísluje jednotlivé transakcie za sektor NZISD samostatne.

V súčasnosti sa dobrovoľnícka práca vyčísluje na základe počtu odpracovaných hodín v sektore neziskových organizácií slúžiacich domácnostiam (štatistické zisťovanie NSNO 1-01) a v prípade sektora verejnej správy na základe počtu dobrovoľníkov zistených z internetových stránok obcí v jednotlivých regiónoch SR. Celkový počet odpracovaných hodín sa násobí priemernou hodinovou mzdou za aktivačné práce vo výške 3,19 € (Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny SR). ŠÚ SR v súčasnosti disponuje údajmi na vyčíslenie dobrovoľníckej práce použitím priemernej hrubej mzdy a počtu odpracovaných hodín.

Údaje sú verejné.

2. variant – poskytnutie údajov za bežné účty sektora mimovládnych neziskových organizácií

Možno konštatovať, že požadovaný súbor jednotiek, z ktorých väčšina spadá do sektora neziskových inštitúcií slúžiacich domácnostiam, by bolo možné zostaviť postupnosť bežných účtov v zmysle metodiky ESA 2010. Keďže za tento sektor v súčasnosti nie sú úplné súbory

¹⁹ <http://ec.europa.eu/eurostat/web/sector-accounts/data/annual-data>; cit-online [04.11.2017]

²⁰ <http://datacube.statistics.sk/>; cit-online [01.12.2017]

dát, možno ich metódami odhadov a dopočtov dopočítať na celkový súbor. Obdobne to platí pre ostatnú skupinu jednotiek v súbore, ktoré podľa metodiky spadajú do iných sektorov. Údaje za túto ostatnú skupinu jednotiek je rovnako možné dopočítať na celkový súbor.

V súčasnosti sú k dispozícii základné údaje o dobrovoľníkoch a dobrovoľnícku prácu je tiež možné oceniť.

Z uvedenej údajovej základne, teda zo štatistických a administratívnych zdrojov, je možné využiť aj ďalšie dáta, ktoré sa vykazujú, aj keď priamo neslúžia potrebám národných účtov. Tieto je možné dopočítať na celkový súbor jednotiek a agregovať v rôznych triedeniach.

Odhad nákladov

Tento variant by predstavoval jednorazové zostavenie účtu pre špecifický súbor jednotiek využitím zdrojových údajov, ktoré sú v súčasnosti k dispozícii. Zostavený by bol bežný účet, postupnosť transakcií v zmysle metodiky ESA 2010. Zo zdrojových údajov by boli vybraté výkazy za organizácie cieľového súboru a boli by vykonané dopočty na cieľový súbor jednotiek. Účet by bol doplnený o údaj o ocenení dobrovoľníckej práce.

Predpokladané náklady na 2. variant predstavujú **7 058 € za jednorazové zostavenie satelitného účtu.**

Tabuľka 11: Celkové náklady na 2. variant

Činnosť	Hodiny	Spolu (čm)	Osobné náklady (€)	Réžia 40 %	Celkové náklady (€)
Spracovanie zisťovania	50	0,38	630	252	882
Dopočítanie a doodhadovanie údajov	150	1,13	1 891	756	2 647
Zostavenie satelitného účtu	200	1,50	2 521	1 008	3 529
Spolu činnosti	400	3	5 042	2 016	7 058

Zdroj: vlastné spracovanie
čm – človekomesiac

3. variant – poskytnutie údajov za požadované položky Úradu splnomocnenca vlády SR pre rozvoj občianskej spoločnosti

Tento variant predpokladá, že rozsah požadovaných údajov, ktoré sa v súčasnosti v zdrojových údajoch nenachádzajú, sa doplní do štatistického zisťovania. Zozbierané údaje sa následne poskytnú Úradu splnomocnenca vlády SR pre rozvoj občianskej spoločnosti, ktorý ich ďalej spracuje vo vlastnej réžii.

Odhad nákladov

Štatistický výkaz NSNO 1-01 sa doplní o požadované položky. Rozšírenie zisťovania si bude vyžadovať **jednorazové náklady na Prípravnú fázu zostavenia satelitného účtu vo výške 18 663 €.** Podrobný rozpis jednotlivých činností a ich nákladov je uvedený v tabuľke 12.

Tabuľka 12: Náklady na Prípravnú fázu zostavenia satelitného účtu podľa 3. variantu

Činnosť	Hodiny	Spolu (čm)	Osobné náklady (€)	Réžia 40 %	Celkové náklady (€)
Technické spracovanie klasifikácie/číselníka (tvorba nových číselníkov)	100	0,75	1 261	504	1 765
Metodika zisťovania (výberu)	250	1,88	3 151	1 261	4 412
Metodika ukazovateľov	300	2,26	3 782	1 513	5 294

Činnosť	Hodiny	Spolu (čm)	Osobné náklady (€)	Réžia 40 %	Celkové náklady (€)
Návrh modulov unifikovaného štatistického formulára	100	0,75	1 261	504	1 765
Špecifikácia kontrol	100	0,75	1 261	504	1 765
Technické spracovanie formulára (IŠIS)	80	0,60	1 008	403	1 412
Testovanie	120	0,90	1 513	605	2 118
SPOLU činnosti	1 050	8	13 237	5 294	18 531
* preklad klasifikácie ICNPO (12 normostrán; (normostrana/11 €))					132
SPOLU činnosti a preklady					18 663

Zdroj: vlastné spracovanie
čm – človekomesiac

Ďalšími nevyhnutnými by boli náklady na **Zber a spracovanie údajov** rozšíreného štatistického zisťovania. Vyčíslenie nákladov na **Oslovenie spravodajských jednotiek vrátane konzultácií vychádza z predpokladu elektronického zberu a funkčnosti elektronických schránok.**

Celkové náklady sú vyčíslené na úrovni **36 530 €**, v prípade každoročného zisťovania by išlo o **opakované náklady**. Vyčíslené náklady vychádzajú z **ocenenia počtu spravodajských jednotiek na úrovni 10 % výberovej vzorky z opory.**

Tabuľka 13: Náklady na Zber a spracovanie satelitného účtu podľa 3. variantu

Činnosť	Hodiny	Spolu (čm)	Osobné náklady (€)	Réžia 40 %	Celkové náklady (€)
Oslovenie spravodajských jednotiek vrátane konzultácií (elektronické schránky)	120	0,9	1 513	605	2 118
Generovanie prístupových práv k štatistickým formulárom	250	1,88	3 151	1 261	4 412
Zber a kontrola úplnosti SSJ	550	4,14	6 933	2 773	9 706
Kontroly a opravy údajov	1 100	8,27	13 866	5 546	19 412
Spracovanie zisťovania	50	0,38	630	252	882
Spolu činnosti	2 070	16	26 093	10 437	36 530

Zdroj: vlastné spracovanie
čm – človekomesiac

4. variant – satelitný účet v zmysle požiadaviek Úradu splnomocnenca vlády SR pre rozvoj občianskej spoločnosti

Satelitný účet tak, ako je požadovaný zo strany Úradu splnomocnenca vlády SR pre rozvoj občianskej spoločnosti, si vyžaduje samostatnú metodiku zostavenia, nakoľko súbor jednotiek je na základe definícií mimovládneho neziskového sektora iný ako definícia súboru jednotiek, ktoré sú predmetom satelitného účtu neziskového sektora.

Ďalšou požiadavkou je presné vymedzenie definícií a metodiky nových položiek satelitného účtu, nakoľko tieto zatiaľ k dispozícii nie sú a nezodpovedajú definíciám transakcií podľa metodiky ESA 2010. Pri koncipovaní definícií a metodiky jednotlivých položiek, by bolo možné čiastočne využiť existujúce štatistické a administratívne zdroje. Spolupráca Úradu splnomocnenca vlády SR pre rozvoj občianskej spoločnosti je tejto fáze nevyhnutná.

Keďže administratívne výkazy majú povinnosť predkladať len účtovné jednotky, ktoré majú zdaniteľné príjmy a štatistické zisťovanie je výberové, údajová základňa je obmedzená a pokrýva výsledný súbor organizácií na 8,39 % z administratívnych zdrojov a na 4,36 % zo štatistických zdrojov. Z tohto dôvodu sú potrebné dopočty na celkový súbor organizácií, ktoré musia byť metodicky upresnené.

Odhad nákladov

Náklady na zostavenie satelitného účtu pozostávajú z **jednorazových nákladov na Prípravnú fázu zostavenia satelitného účtu vo výške 42 370 € tak, ako sú vyčíslené v tabuľke 9.**

Druhú zložku nákladov predstavujú **opakované náklady na Zber a spracovanie údajov, ktoré variantne závisia od veľkosti výberovej vzorky z opory. Vyčíslenie nákladov na Zber a spracovanie satelitného účtu je vo výške 42 706 € tak, ako sú vyčíslené v tabuľke 10, pri počte spravodajských jednotiek na úrovni 10 % výberovej vzorky z opory.**

Celkové náklady na zostavenie satelitného účtu, podľa veľkosti výberovej vzorky spravodajských jednotiek, sú vyčíslené v tabuľke 14.

Tabuľka 14: Celkové náklady zostavenia satelitného účtu podľa 4. variantu

		Jednorazové náklady na Prípravnú fázu (€)	Náklady na Zber a spracovanie (€)	CELKOVÉ NÁKLADY SPOLU (€)
Veľkosť vzorky	10 %	42 370	42 706	85 077
	20 %	42 370	52 359	94 730
	30 %	42 370	61 959	104 330

Zdroj: vlastné spracovanie

Poznámka: V záujme zostavenia „kvalitného“ satelitného účtu, ŠÚ SR odporúča aplikovať min. 20 % výber jednotiek zo základného súboru, t. j. vybrať 20 % jednotiek z opory výberu platnej k poslednému dňu pred začatím činností definovaných ako „Zber a spracovanie“

V prípade variantu 3. a 4., ktoré si vyžadujú rozšírenie existujúceho štatistického výkazu, je potrebné si uvedomiť, že výkaz primárne slúži pre účely štátnej štatistiky. Z tohto dôvodu budú výkazom stále oslované aj také organizácie, ktoré nie sú v rámci rozsahu satelitného účtu, inak by bolo potrebné zaradiť do Programu štátnych štatistických zisťovaní úplne nové zisťovanie. Takisto je potrebné zachovať vykazovanie tých ukazovateľov, ktoré sú nevyhnutné pre účely zostavenia národných účtov.

Štúdia realizovateľnosti nemala za cieľ stanoviť taxatívny výpočet existujúcich možností zostavenia satelitného účtu za mimovládne neziskové organizácie, vrátane ich nákladovej náročnosti, ale poukázať na rôzne možnosti jeho zostavenia z hľadiska realizovateľnosti týchto možností, vrátane ich individuálneho ocenenia z hľadiska nákladov.

Zoznam tabuliek

Tabuľka 1: Početnosť súboru a štruktúra podľa sektora pre národné účty a právnej formy (k 31.8.2017).....	15
Tabuľka 2: Súbor po vyradení jednotiek v likvidácii (k 31.8.2017).....	15
Tabuľka 3: Počet predložených administratívnych výkazov za rok 2016	18
Tabuľka 4: Počet odovzdaných administratívnych výkazov zodpovedajúcich cieľovému súboru (pokrytie súboru).....	19
Tabuľka 5: Počet organizácií zaradených do zisťovania NSNO (k 31.12.2016).....	20
Tabuľka 6: Počet odovzdaných štatistických výkazov zodpovedajúcich cieľovému súboru (pokrytie súboru).....	21
Tabuľka 7: Počet organizácii cieľového súboru s predloženým administratívnym aj štatistickým výkazom	21
Tabuľka 8: Prehľad dostupnosti údajov satelitného účtu	37
Tabuľka 9: Vyčíslenie nákladov Prípravnej fázy zostavenia satelitného účtu.....	46
Tabuľka 10: Vyčíslenie nákladov na Zber a spracovanie satelitného účtu	47
Tabuľka 11: Celkové náklady na 2. variant	49
Tabuľka 12: Náklady na Prípravnú fázu zostavenia satelitného účtu podľa 3. variantu.....	49
Tabuľka 13: Náklady na Zber a spracovanie satelitného účtu podľa 3. variantu.....	50
Tabuľka 14: Celkové náklady zostavenia satelitného účtu podľa 4. variantu.....	51

Zoznam skratiek a symbolov

117	Nadácie
118	Neinvestičné fondy
120	Neziskové organizácie podľa zákona č. 213/1997 Z. z.
701	Občianske združenia
731	Organizačné jednotky združení
921	Medzinárodné organizácie a združenia
11001	Verejné nefinančné korporácie
11002	Národné súkromné nefinančné korporácie
11003	Nefinančné korporácie pod zahraničnou kontrolou
13110	Ústredná štátna správa (okrem fondov sociálneho zabezpečenia)
13130	Miestna samospráva (okrem fondov sociálneho zabezpečenia)
14100 a 14200	Zamestnávateľia a samostatne zárobkovo činné osoby
15000	Neziskové inštitúcie slúžiace domácnostiam
22000	Nečlenské krajiny a medzinárodné organizácie, ktoré nesídli v EÚ
AZ	Administratívny zdroj
COPNI	Klasifikácia výdavkov neziskových inštitúcií slúžiacich domácnostiam, verzia 2004
CPA 2015	Štatistická klasifikácia produktov podľa činností (CPA) 2015
čm	človekomesiac

ESA 2010	Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 549/2013 z 21. mája 2013 o európskom systéme národných a regionálnych účtov v Európskej únii
EÚ	Európska únia
HL SK NACE	Hlavná činnosť podľa štatistickej klasifikácie ekonomických činností
ICNPO	Medzinárodná klasifikácia neziskových organizácií
IČO	Identifikačné číslo organizácie
IČO OJ OZ	Identifikačné číslo organizácie organizačnej jednotky občianskeho združenia
IČO/SID	Identifikačné číslo organizácie organizačnej jednotky
IŠIS	Integrovaný štatistický informačný systém
KRAJ	Kraje
MNO	Mimovládne neziskové organizácie
NBS	Národná banka Slovenska
NO Úč 1-01	Výkaz o príjmoch a výdavkoch
NO Úč 2-01	Výkaz o majetku a záväzkoch
NSNO 1-01	Ročný výkaz nezárobkových organizácií
NUTS 3	Normalizovanú klasifikáciu územných celkov na Slovensku (úroveň kraj)
NZISD	Neziskové inštitúcie slúžiace domácnostiam
OSN	Organizácia spojených národov
RO	Register organizácií
RPO	Register a identifikátor právnických osôb, podnikateľov a orgánov verejnej moci
SK ISCO 2016	Štatistická klasifikácia zamestnaní, verzia 2016
SK NACE Rev. 2	Štatistická klasifikácia ekonomických činností SK NACE Rev. 2 (2008)
SNA 1993	Systém národných účtov 1993
SNA 2008	Systém národných účtov 2008
SSJ	Súbor spravodajských jednotiek
ŠÚ SR	Štatistický úrad Slovenskej republiky
ŠZ	Štatistický zdroj
TSIC	Third Sector Impact Community
Úč NUJ 1-01	Súvaha
Úč NUJ 2-01	Výkaz ziskov a strát
VÚC	Vyšší územný celok

Zoznam použitej literatúry

- ESA 2010. Eurostat, 2013. Dostupné: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/PDF/?uri=CELEX:32013R0549&from=EN>
- Úrad splnomocnenca vlády SR pre rozvoj občianskej spoločnosti. Dostupné: <https://www.minv.sk>
- TSIC. Dostupné: <http://thirdsectorimpact.eu/the-project/working-areas/concept/>
- Brozmanová Gregorová, A. a kol.: TRETÍ SEKTOR A MIMOVLÁDNE ORGANIZÁCIE. Banská Bystrica: Univerzita Mateja Bela, 2009. ISBN 978-80-8083-805-8
- System of National Accounts 2008. EC, IMF, OECD, UN, WB, 2009. ISBN 978-92-1-161522-7
- Handbook on Non-Profit Institutions in the System of National Accounts. UN, 2003. ISBN 92-1-161461-9. https://unstats.un.org/unsd/publication/seriesf/seriesf_91e.pdf
- www.statistics.sk
- www.minv.sk/?organizacne-jednotky-obcianskych-zdruzeni
- <https://podpora.financnasprava.sk/933997-Pod%C3%A1vanie-da%C5%88ov%C3%A9ho-priznania-da%C5%88ov%C3%ADkom-nezalo%C5%BEen%C3%BDm-alebo-nezriaden%C3%BDm-na-podnikanie>
- https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/prilohy/SK/ZZ/2014/291/20170101_4665180-2.pdf
- Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 451/2008 z 23. apríla 2008, ktorým sa zavádza nová štatistická klasifikácia produktov podľa činností (CPA) a ktorým sa zrušuje nariadenie Rady (EHS) č. 3696/93 (Ú. v. EÚ L 145, 4. 6. 2008). Nariadenie Komisie (EÚ) č. 1209/2014 z 29. októbra 2014, ktorým sa mení nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 451/2008, ktorým sa zavádza nová štatistická klasifikácia produktov podľa činností (CPA) a ktorým sa zrušuje nariadenie Rady (EHS) č. 3696/93 (Ú. v. EÚ L 336, 22. 11. 2014).
- Zákon č. 540/2001 o štátnej štatistike
- Zákon č. 431/2002o účtovníctve